Libertad de movimientos por toda Catalunya

Los indicadores de la pandemia mejoran y el Procicat levanta el confinamiento comarcal P18

YOUTUBE

El 'boom' de l'activisme a les xarxes socials

'Influencers' antiracistes, feministes i climàtiques han proliferat els darrers anys P14

La maduresa de l'esquerra independentista

Un llibre revisa la trajectòria del moviment que lidera institucionalment la CUP P12

La pandemia agrava la pobreza farmacéutica

Unos 300.000 catalanes no pueden pagar la medicación que el médico les receta P20

Setmanari d'actualitat | 23 d'abril - 29 d'abril del 2021 | Gratuït | Número 78

EL QUINZE
de Público

La protección de la Costa Brava que no satisface a todos

P22

La 'diada' de Sant Jordi vuelve a tomar las calles, a medio gas

Los espacios perimetrados marcan este 23 de abril en las grandes ciudades PÁGINA 2

Veinte recomendaciones literarias PÁGINA 4

El Sant Jordi del Procicat
Mireia Boya Ambientòloga

"La resposta al fenomen de la migració és un fracàs europeu immens; Maragall ja ho havia advertit"

Entrevista a Josep Maria Vallès
President de la Fundació Catalunya-Europa
PÀGINA 6

MONTSE GIRALT

Focus Sant Jordi

Los libros y las rosas recuperan las calles

La Cambra del Llibre y el Gremi de Floristes se conjuran, coordinados con el Procicat, para celebrar una 'diada' con los tradicionales tenderetes sin dejar de mantener las distancias de seguridad y medidas contra la covid

En grandes ciudades hay espacios perimetrados con puestos de libros y de rosas, y firmas

Librerías y floristerías están autorizadas a instalar sus tenderetes delante de la tienda

Mucha gente ya ha reservado libros para beneficiarse del descuento de Sant Jordi

Judith Vives
BARCELONA

El Sant Jordi de este año será diferente, pero será. Después de quedarnos sin la gran fiesta del libro y la rosa en 2020 por culpa de la pandemia del coronavirus, y tras el intento relativamente fallido de organizar una diada alternativa el pasado 23 de julio, este año por fin las calles vuelven a llenarse de puestos de libros y de rosas. Fueron necesarias muchas horas de reuniones entre la Cambra del Llibre y el Gremi de Floristes y el Procicat para encontrar el modelo que permitiese celebrar este día sin poner en riesgo a la ciudadanía. Gracias a este esfuerzo se aprobaron protocolos específicos para celebrar una fiesta descentralizada en toda Catalunya, de acuerdo con la realidad de cada municipio, y con planes específicos para Barcelona y las capitales de provincia, Girona, Tarragona y Lleida. En estas y en otras grandes ciudades se han habilitado espacios perimetrados con tenderetes de libros y de rosas, y firmas de los autores, además de autorizar a librerías y floristerías a instalar sus puestos delante de las tiendas.

"Tendremos un Sant Jordi en la calle con puestos y con firmas, pero también un Sant Jordi ordenado", aseguró Patrici Tixis, presidente de la Cambra del Llibre en la rueda de prensa de presentación de la diada de este año. Tanto Tixis como Carme Ferrer, presidenta del Gremi de Llibreters, y Joan Guillén, presidente del Gremi de Floristes, coincidieron en señalar las ganas de la gente de salir a la calle para celebrar una de las fiestas populares con más tradición y seguimiento en Catalunya. "Hace días que Sant Jordi, como la primavera, se siente en el aire", resumió Tixis.

En las librerías ya hace días que han notado que se adelantaban las ventas. "Y esto va muy bien para esponjar y evitar las aglomeraciones de otros años", asegura Ferrer. Lo confirma Xevi Noya, responsable de la histórica librería La Garba, de la Barceloneta. "La *diada* se presenta muy bien, hay muchas ganas de Sant Jordi", asegura el librero, que en los últimos días ha visto cómo mucha gente reservaba ya sus libros para poder beneficiarse del descuento asociado a Sant Jordi. Entre los que más se han pedido están las últimas novelas de María Dueñas, Jaume Cabré, Eduardo Mendoza y Xavier Bosch, además del libro del doctor Oriol Mitjà, señala Noya.

AINA MARTÍ-ACN

Una clienta con rosas preparadas para el Sant Jordi de 2021 en Mercabarna-Flor.

La Cambra del Llibre –explica Patrici Tixis– aspira este año a alcanzar el 60% de las ventas de 2019, tras la debacle del año pasado. Y es que la campaña de Sant Jordi en 2020 se vio claramente afectada por el confinamiento, a pesar de que iniciativas como la de Llibreries Obertes o la jornada del 23 de julio –sin recintos perimetrados, pero con tenderetes frente a las librerías– contribuyeron a aligerar la situación económica de estos establecimientos.

Para las floristerías, este 23 de abril también se presenta con muy buenas expectativas. "Este año todo el mundo podrá ir a buscar la rosa, y la gente tiene muchas ganas de salir", explica Elvira Casasús, de Noves Flors. Esta floristería, ubicada en pleno Eixample, ha visto ya en los últimos días cierto movimiento y algunas reservas, aunque, tal y como explica Casasús, la mayoría de gente acude a comprar la rosa el mismo día de Sant Jordi. Como es tradicional, la rosa roja seguirá siendo la gran protagonista, aunque también tienen salida las rosas blancas, amarillas y de otros colores.

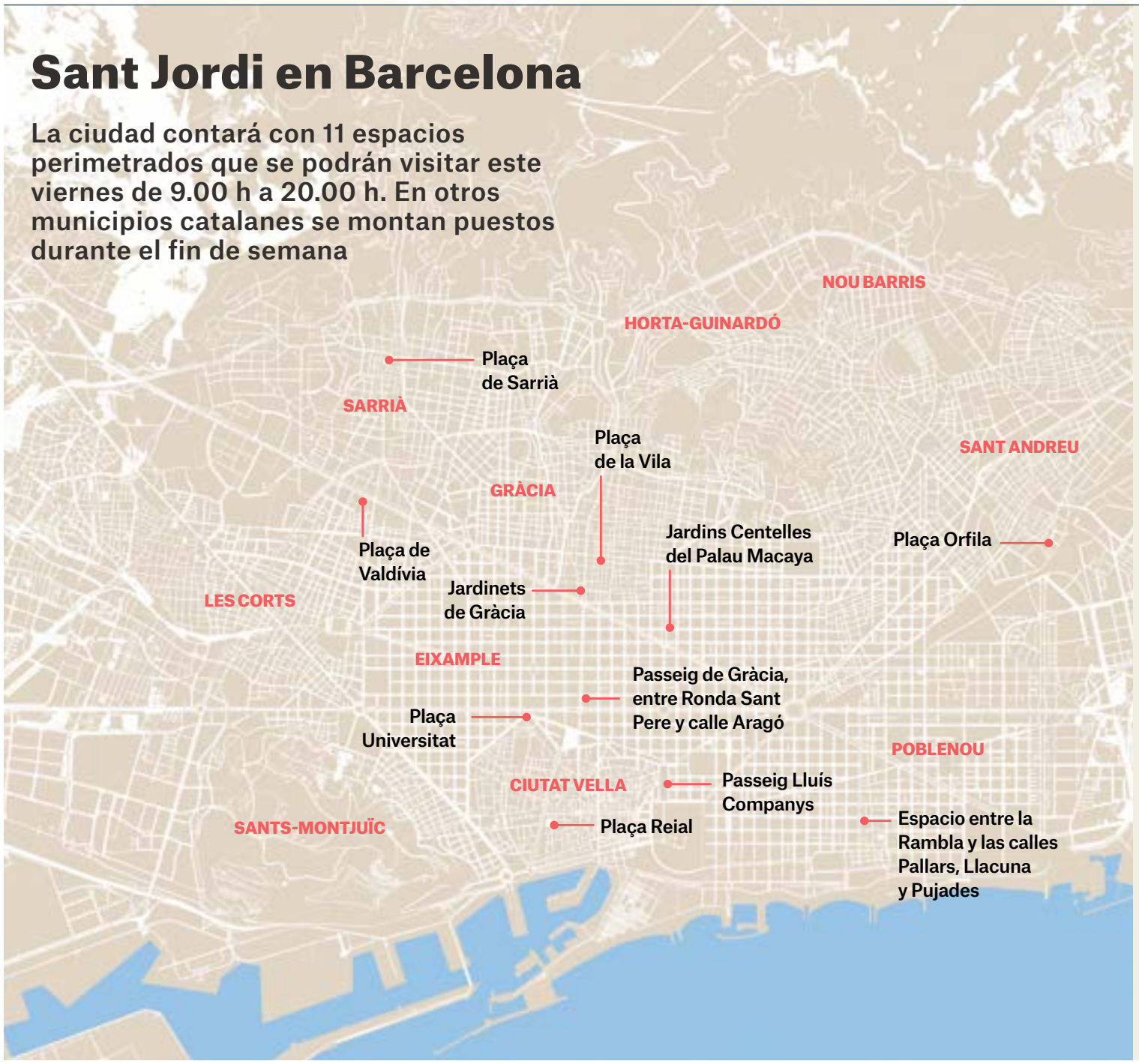
Según el presidente del Gremi de Floristes de Catalunya, en esta campaña se esperan unas ventas de entre 3,5 y 4 millones de rosas, lo que representaría el 50% de las ventas de un Sant Jordi normal, como el de 2019. La pandemia, junto con fenómenos climáticos en los países de origen –como La Niña–, ha tenido un impacto en la producción y distribución de estas flores, por lo que este año habrá menos rosas disponibles.

Un Sant Jordi ordenado y seguro

La fiesta de Sant Jordi de este año, de acuerdo con los protocolos validados por el Procicat, permitirá celebrar un Día del Libro descentralizado, que evite aglomeraciones y que ofrezca todas las garantías sanitarias. Los protocolos contemplan que, durante la jornada, los puestos de libros y de rosas sean exclusivamente de profesionales del sector del libro y de la floristería. Cada municipio ha adaptado la fiesta a sus características. La celebración se inició, en algunos

Sant Jordi en Barcelona

La ciudad contará con 11 espacios perimetrados que se podrán visitar este viernes de 9.00 h a 20.00 h. En otros municipios catalanes se montan puestos durante el fin de semana

ROGER SEGURA-ACN

La 'diada' en cifras

11 espacios públicos al aire libre, perimetrados y con control de aforo

490 puestos podrán instalarse frente a las librerías

180 puestos de venta de libros y rosas en las zonas perimetradas

31 espacios de firma de libros

3,5-4 millones de rosas a la venta

FUENTE: ELABORACIÓN PROPIA CON DATOS DE LA CAMBRA DEL LLIBRE, EL GREMI DE FLORISTES Y EL GREMI DE LLIBRETERS

municipios, el pasado miércoles, mientras que otros aprovecharán el fin de semana para dar continuidad a la celebración.

En Barcelona, el plan específico permite a librerías y floristerías poner un puesto frente a su establecimiento desde el pasado miércoles y hasta este viernes. Además, se han habilitado 11 espacios en la vía pública perimetrados, con puestos de libros, rosas y firmas de los autores [ver mapa]. Estos espacios, gestionados por la Cambra del Llibre, cuentan con controles rigurosos de acceso y de aforo, y establecen un circuito de sentido único para garantizar la máxima seguridad.

Los espacios se han ubicado en diferentes zonas de la ciudad para evitar desplazamientos y asegurar que todo el mundo pueda comprar libros y rosas cerca de su casa, si bien tres de los diez distritos de la ciudad han quedado finalmente sin un espacio asignado –Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó y Nou Barris–. Los espacios perimetrados se encuentran en el Passeig de Gràcia –entre la Ronda de Sant Pere y la calle Aragó–, el Passeig Lluís Companys, los Jardinets de Gràcia, la Plaça Reial, la Plaça de Valdívia, la Plaça de la Vila, la Plaça de Sarrià, los Jardins Centelles del Palau Macaya, la Plaça Universitat, la Plaça Orfila, y el espacio entre la Rambla del Poblenou y las calles Pallars, Llacuna y Pujades. En estos espacios hay 180 puntos de venta de libros y rosas y 31 espacios de firmas de escritores, a los que hay que sumar los 490 puestos que se han podido ubicar delante de librerías y floristerías.

La Cambra del Llibre aspira este año a alcanzar el 60% de las ventas de 2019

La pandemia y fenómenos como La Niña harán que este año haya menos rosas

El Gremi de Llibreters de Catalunya ha habilitado en su web un *minisite* en el que se puede consultar tanto el lugar de las firmas en Barcelona como los horarios.

El plan para poder celebrar un Sant Jordi seguro y descentralizado se ha trabajado conjuntamente con los departamentos de Salut e Interior y ha sido aprobado por el Procicat. En las localidades de menos de 5.000 habitantes, además de los puestos de librerías y floristerías, también se ha autorizado a las asociaciones locales que monten sus tenderetes. No así en las grandes ciudades, donde los espacios perimetrados se reservan únicamente a los profesionales de ambos sectores y las entidades no pueden instalarse en la vía pública. La única excepción será la ciudad de Girona, donde la protesta de una quincena de asociaciones consiguió que el Ayuntamiento cambiase de opinión y las autorizara a instalarse en el Parc de la Devesa, dando continuidad a la feria de libros y rosas instalada en la explanada de la Copa.

En la ciudad de Lleida, los puestos de libros y flores también son este año solo de profesionales, y se concentran en la avenida Francesc Macià, con la posibilidad de extenderse hacia la Rambla Ferran. Y algo parecido pasará en Tarragona, donde se ha habilitado un espacio perimetrado para profesionales en la Rambla Nova.

'Boom' de las librerías en Barcelona

Este Sant Jordi será el primero para la recién estrenada librería Finestres. Situada en la calle Diputació, se suma a las que abrieron en plena pandemia, provocando un *boom* sin precedentes en la ciudad. Solo en 2020, abrieron en Barcelona Ona Llibres y Byron; Fahrenheit 451, que ocupa el local de la Negra y Criminal; Restory, de libros de segunda mano; ArtsLibris, de libros de artista; La Piccola de Sarrià, de cultura italiana.

MAR VILA-ACN

Focus Sant Jordi: recomanacions literàries

Un grapat d'històries per triar i remenar

Ha arribat el dia més esperat pel món del llibre, i per celebrar-lo proposem 20 títols punyents, amb retorns tan esperats com els de Jaume Cabré o Jordi Cussà

Lídia Penelo | Barcelona

Amb restriccions, distància social i confinament comarcal, d'acord; però aquest 23 d'abril tenim Sant Jordi! Venim d'uns mesos molt foscos on els llibres ens han regalat evasió, viatges i lliçons. Si una cosa ha demostrat aquesta pandèmia és que la lectura, com la cultura en general, ens fa més lliures. Quan s'acosta aquesta data els taulells de les llibreries són plens de novetats, però, de fet, cada llibre no llegit és una novetat. Per això, entre aquestes recomanacions no totes han estat publicades el darrer trimestre. Ara bé, tampoc hi són tots els que val la pena recomanar, com els títols de Maria Barbal, Gerard Quintana o Iolanda Batallé, entre altres. Aquesta tria és un ham amb una fita molt clara: fer-vos anar a una llibreria perquè us deixeu seduir per històries de tota mena, noves o antigues, o perquè recolliu la veu dels que fa poc que han marxat, com Joan Margarit o Arcadi Oliveres.

Poesia

***Obra poètica* Felícia Fuster (Proa)**
Ara que som a l'any Felícia Fuster és una molt bona notícia que Proa recuperi aquest volum, editat a càrrec de Lluïsa Julià, que recull els sis llibres de poesia i el de traduccions de poesia japonesa contemporània que va fer aquesta poeta, traductora, artista plàstica i feminista compromesa.

Lo cant dels mesos
Víctor Català (Vitel·la Edicions)
Una edició a cura d'Enric Casasses, que també n'ha escrit el pròleg i n'ha fet els dibuixos, i que permet acostar-nos a un vessant poc conegut de Caterina Albert. L'escriptora va fer un poema per a cada mes de l'any, uns poemes que són cançons, tots canviants i punyents, com la roda del temps.

Us he deixat un missatge
Kikí Dimulà (Godall)
Aquesta antologia de la poeta grega més important del segle XX abasta des dels inicis, quan escriu sota la influència de la Segona Guerra Mundial, fins a la introspecció que provoca envellir. L'*anarquista dels mots* utilitza la llengua per venjar-se de les pèrdues.

***Sutura* Dolors Miquel (Pagès Editors)**
De les estructures socials, ja siguin familiars o de poder, sovint en surten ferides, i d'aquest dolor i les seves conseqüències és del que parla Dolors Miquel en aquest poemari. Cada pàgina és una aixeta que planteja conflictes diferents, i de vegades també una mica de llum. Com la sutura que fa possible la cicatrització.

Assaig

Economia solidària i feminista
Diverses autores (Pol·len Edicions)
Un llibre escrit per dones que des de perspectives diverses aborden l'economia feminista i parlen de la responsabilitat i el pes de ser les que curen dels altres, de les dificultats de les pageses o dels projectes d'autoorganització de les treballadores de la llar. Veus que conviden a lluitar per un altre sistema.

Escola d'aprenents
Marina Garcés (Galaxia Gutenberg)
"No hi ha millor defensa de l'escola que una crítica de l'escola. No hi ha compromís més fort que un exercici constant de crítica", diu Garcés. La filòsofa reflexiona sobre els reptes que tenen l'escola i l'educació, i convida a prendre el risc d'aprendre, encara que sigui renunciant a nocions ja adquirides.

Història de l'univers
Pau Riba (Males Herbes)
Pau Riba té una gran curiositat científica que ha anat alimentant amb un munt de lectures i reflexions. De tot plegat n'ha sortit aquesta reflexió sobre el cosmos, l'aparició de la vida i l'evolució humana. Un volum que té ciència i filosofia, però també poesia, i que està explicat amb un to amè i divulgatiu.

Feines absurdes
David Graeber (Descontrol)
Hi ha un nou esclavisme: treballar en feines innecessàries o inútils. En contra del que va predir Keynes, les jornades laborals no s'han escurçat malgrat que la tecnologia ha evolucionat moltíssim, i d'això és del que parla aquest antropòleg que va compaginar la docència amb l'activisme social.

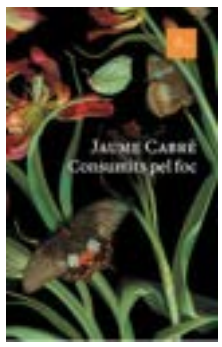
Novel·la

L'aigua que vols **Víctor García Tur (Enciclopèdia)**
Llegint-la corres el perill de voler quedar-te al llac on es troben els protagonistes. Premi Sant Jordi, exposa amb potència com s'enquisten les coses no dites. Ara bé, malgrat l'advertència de l'inici –"Tot anirà bé? Esclar que no"–, no tot es tragèdia, també hi ha llum i catarsi.

El primer emperador i la reina Lluna **Jordi Cussà (Comanegra)**
Si busques intrigues i traïcions, però també amor i saviesa, aquesta novel·la ho té tot. Cussà recrea la unificació dels set reialmes de l'antiga Xina amb un llenguatge carnós i uns personatges meravellosos. Un llibre únic i valuós ple d'històries.

Consumits pel foc **Jaume Cabré (Proa)**
Aquí el protagonista és l'Ismael, una mena de nàufrag com el de Moby Dick i de vida solitària i estranya que es veu engolit en una trama plena de sorpreses, narradors insòlits i senglars entranyables. Una novel·la diferent del que havia fet fins ara Cabré, però amb el mateix poder inquietant.

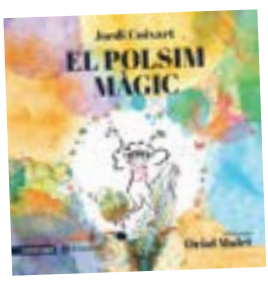
El tango de Dien Bien Phu **David Castillo (Edicions 62)**
L'autor es va proposar teixir un vincle entre els perdedors de la Guerra Civil que van arribar a França, tant entre els que van patir el camp d'Argelers, com els que van combatre amb l'exèrcit francès. El resultat és un llibre carregat de dolor i esperances, narrat amb mestria.

El càstig **Guillem Sala (L'altra editorial)**
Sala ha construït la protagonista fugint de personatges glamurosos i amb vides estupendes. Aquí parla de gent i llocs que sovint queden fora de la literatura. I ho ha fet amb un joc lingüístic valent, cru i fins i tot brut, però tant real com la covid. Una novel·la valenta per llegir d'una tirada.

Per a la mainada

El polsim màgic
Jordi Cuixart (Comanegra)
Un relat escrit a la presó i que reivindica els valors de la democràcia, els drets i les llibertats. Amb il·lustracions d'Oriol Malet, és tota una lliçó de vida que convida a perseguir els somnis i a lluitar per un món més just. La protagonista és la lakun, una nena que viu a pagès i somnia ser astronauta.

Googol **Josep L. Badal (Animallibres)**
Cansat del seu entorn i empès per les ganes de descobrir-se a si mateix, el protagonista d'aquesta història comença un viatge iniciàtic que el portarà a territoris fantàstics. Del periple aprèn a ser qui és i no el que els altres volen que sigui. Un conte per empoderar els més menuts escrit amb dibuixos de Zuzanna Celej.

Nou a la ciutat
Marta Altés (Blackie Books)
Les històries d'Altés són tendres, divertides i carregades d'il·lusió. En aquesta nova aventura, il·lustrada i escrita per ella, el protagonista és un gos que arriba a una ciutat on no coneix ningú i busca una llar. Hi ha una conclusió preciosa: casa nostra és estar a prop de la gent que estimem.

Contes

El pèndol **Anna Gas (Proa)**
Distingit amb el Premi Rodoreda de Contes 2020, aquest llibre et farà passar una bona estona. Anna Gas (Barcelona, 1996) està molt ben dotada literàriament per capturar la complexitat de la vida. Potser per això en aquest volum ofereix dotze contes on la quotidianitat s'enfila cap a la fantasia. Uns relats que transiten entre incomoditats i obsessions, i amb uns personatges tan inquietants i familiars com ho poden ser els teus veïns.

Tots els contes
Montserrat Roig (Rosa dels Vents)
Si has llegit i rellegit els llibres de la Montserrat Roig i tens ganes de més, en aquest llibre hi trobaràs tots els seus contes, acompanyats d'unes evocadores il·lustracions de Sonia Pulido. Una bona oportunitat per capbussar-se en els leitmotivs de la Roig, apropar-se al seu to més líric i encomanar-se de les seves dèries. Ja ho deia ella: "La mentida, és a dir la literatura, és una droga. I si ens falta anem una mica penjats".

Aliment **Martí Sales (Club Editor)**
El menjar i les gastronomies del món són els ingredients que enllacen els capítols d'aquest volum que respira llibertat i on es barregen gèneres i estils. L'estructura segueix les lletres de l'abecedari i van apareixent relats, poemes, rondalles i cançons que encomanen l'alegria de l'enamorament, perquè sense amor no hi ha res.

Llegendes de mar de la Costa Brava
Miquel Martín (Sidillà)
L'autor de *La drecera* (Periscopi) va passar la infantesa a l'Empordà, i potser ja aleshores caçava llegendes. Aquest volum n'aplega un grapat sobre mariners perduts, tresors amagats, contrabandistes i amors infinits, escrites després d'escoltar pescadors, sargidores, peixaters i gent de mar.

Tribuna

El Sant Jordi del Procicat

Mireia Boya
Ambientòloga

En el record queda aquell Sant Jordi de la pandèmia, el del 2020, per molts el dia més trist de tots els que vam passar completament confinats. No perquè no hi hagués llibres i roses, n'hi va haver de casolanes i que arribaven per missatger, però no vam poder sortir als carrers i les places a comprar-les i regalar-les, deixant-nos engolir en l'ambient multitudinari, festiu i popular de la diada. El virus ens va robar els petons i les abraçades i, malgrat tot, la cultura va sobreviure a la primera onada, la més mortífera a causa d'una barreja de manca de previsió, inconsciència i incompetència. Un any després, tindrem un Sant Jordi restringit; serà el de l'odiós Procicat, aquell ens opac i eteri que decideix sobre les nostres vides setmana rere setmana, i ens limita els drets sense prendre acta de les deliberacions que fa.

Qui ens hauria dit que la cultura, l'eterna infrafinançada en aquest país, la mai prou valorada, ens salvaria omplint les eternes hores a casa. Llegir ens va permetre viatjar quan ho teníem prohibit, quan el nostre món es reduïa a uns metres quadrats. Contra tot pronòstic, no només els llibres estan vius, sinó que ens van salvar, i no hem aplaudit prou les llibreries obertes. Ara bé, per seguir tenint molts autors que escriguin llibres, es tracta només de comprar-los als petits i no al gegant Amazon, aquell que malda per menjar-s'ho tot. Ara, fins i tot podem fer-ho sense anar-hi, que Bookshop, una iniciativa de llibreries alternatives que permet comprar-los llibres a distància, ha vingut a plantar cara a Goliat.

El problema, però, continua sent que, la majoria, només pensem en llibres un cop l'any, i que les editorials posen tots els seus ous en aquest cistell, sobresaturant-nos amb títols, autors, presentacions i signatures. La ruta de l'escriptor famós en espais amb aforament limitat. Si estimem cada dia, hauríem de regalar-nos cultura més enllà del 23 d'abril, que els llibres reforcen les defenses amb endorfines per a la nostra ment, la nodreixen i la canvien. I és que ja ho deia Montserrat Roig, la cultura és l'opció política més revolucionària a llarg termini.

Mereixíem una diada de Sant Jordi sense restriccions de mobilitat i sense toc de queda, que ja n'estem farts de fer de Ventafocs corrent cap a casa a les deu. Ni volem que ens robin més nits, ni volem seguir acatant acríticament i sense fiscalitzar les decisions del Procicat. De què serveixen les terrasses dels bars tancades i cada cop més festes a les cases de la gent? No és en aquests espais familiars on es dona el nombre més alt de contagis? Amb Sant Jordi esclata la primavera, al carrer i als cors, és moment de cridar que volem viure. És l'hora de deixar de responsabilitzar només la gent dels nous casos de covid, que no som nens petits, que la gran majoria som conscients del virus, que ens relacionem escrupolosament bé, que no podem més, que les conseqüències sobre la salut mental no seran onada, sinó tsunami.

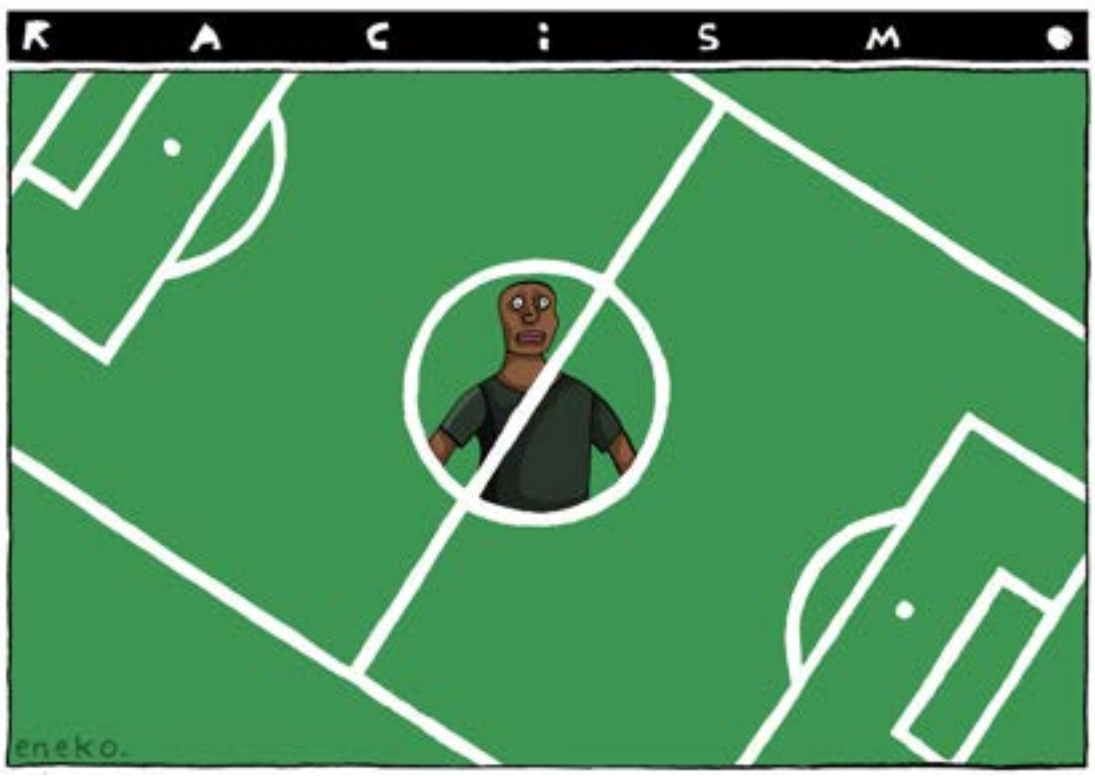
Menys campanyes de gestos i més gestos en forma de vacunes per a tothom. On són? Arriben o també és culpa nostra? Els vetos, la sobreprotecció dels interessos de les empreses farmacèutiques i el sistema de patents haurien de desaparèixer en temps de pandèmia. I nosaltres encara pensem que Europa ens mirarà algun dia, sense veure que no, que és una maquinària massa encarcarada i obsoleta que fa temps que ha deixat de mirar la seva gent, que només fa ullets als poderosos capitalistes. Dels països amb menys recursos ni en parlem, qui sap quan podran accedir al vergonyós mercadeig de vacunes patentades. Dels grans anuncis governamentals de vacunacions col·lectives i immunitats de grup abans d'acabar l'any ens creiem la meitat de la meitat a les portes d'unes eleccions autonòmiques a Madrid; prou ens han demostrat que la salut de les persones no ha estat sempre al centre de les polítiques, ni allà ni aquí, que prou mandregen irresponsablement per formar govern més de dos mesos després de les eleccions, tot en plena crisi socioeconòmica.

"Si estimem cada dia, hauríem de regalar-nos cultura més enllà del 23 d'abril, que els llibres reforcen les defenses amb endorfines per a la ment. I és que ja ho deia Montserrat Roig, la cultura és l'opció política més revolucionària a llarg termini"

Aquest Sant Jordi, les roses i els llibres seran arreu altre cop, perquè si un virus no ha pogut acabar amb la tradició, el Procicat tampoc podrà restringir la seva essència. Regaleu-les a qui estimeu, sigui quina sigui la vostra opció de família, per sort heterogènies i diverses en aquest país que continua reivindicant llibertats contra tot allò que limita, contra la visió classista i obsoleta de qui ens restringeix drets i les múltiples maneres de relacionar-nos i compartir la vida que tenim. Parelles i poliamors de tots els formats i colors, amics estimats que són família escollida, ja comença a ser hora de regalar roses als homes i llibres a les dones, per allò de no perpetuar uns rols específics que se'ns imposen universals, per allò de reivindicar que nosaltres, les dones, també llegim.

Mascareta, mans, distància, llibres i roses perquè no ens tornin a robar la primavera mai més. I, quan passi Sant Jordi, el desig d'una desescalada prou ràpida, segura i sense polititzar, no per tornar a una normalitat que ja hem oblidat, només per recuperar els drets que teníem segrestats. Aleshores tornarem a ballar.

El dibuix de l'Eneko

Anàlisi

La investidura de Aragonès

Calma chicha en las negociaciones entre JxCat y ERC

ERC y JxCat continúan sin formalizar el acuerdo para revalidar el Govern, pero no concretan cuáles son las diferencias substanciales que impiden llevarlo a cabo

Ferran Espada

Las negociaciones entre ERC y Junts per Catalunya para la investidura definitiva del republicano Pere Aragonès como 132 president de la Generalitat han superado con creces los dos meses desde la celebración de las elecciones del 14 de febrero. Y este lunes se agotará el primer mes del plazo fijado a partir de la primera investidura fallida y el cronómetro superará el meridiano en la travesía hacia unas nuevas elecciones, que, a pesar de todo, los actores implicados continúan negando que vayan a producirse.

La política catalana vive instalada en un bloqueo permanente. Las negociaciones se enredan entre el intercambio de documentos, algunas reuniones de las delegaciones negociadoras poco fructíferas y muchas declaraciones fútiles. Calma chicha, se diría en la terminología marinera que tanto agradaba a algunos políticos, como Artur Mas. La peor de las tranquilidades. La que te podía dejar varado y llevarte a morir por inanición. Así las cosas, el acuerdo para un futuro Govern pende de un documento marco que tiene cinco ejes de trabajo básicos resumidos en la estrategia independentista conjunta, la defensa de la soberanía del Parlament frente a la acción judicial de los tribunales, el plan de gobierno, la estructura del Govern, y los mecanismos para garantizar la cohesión interna del Executiu.

MARC PUIG/ERC-ACN

El equipo negociador de Esquerra Republicana: Vilalta, Sabrià, Vilagrà y Jové.

Según fuentes de la negociación, se ha avanzado en alguno de los puntos, como el plan de gobierno, pero en otros fundamentales como es la estructura del Govern ni siquiera se ha entrado a debatir. Todo parece indicar que el reparto de carteras y organismos se quiere dejar para el final. En todo caso, fuentes republicanas aseguran que ERC mantiene el compromiso de crear tres nuevas conselleries: la de Acció Climàtica, la de Feminismes y la de Universitats i Recerca. En las últimas reuniones de esta semana el conflicto se ha regenerado en torno a la figura del Consell per la República, y sobre todo en la incidencia que se le reserva, sea en la formulación que sea, sobre la acción política de los partidos independentistas y del propio Govern.

Después del ultimátum planteado por ERC para que haya investidura antes del 1 de mayo, la semana que viene puede ser importante para agilizar la negociación. Pero a tenor de la respuesta de la portavoz de JxCat y peso pesado en las negociaciones, Elsa Artadi, podría quedar en nada: "Presionar a JxCat no funcionará", dijo. El órdago de ERC tiene poco sobre lo que sustentarse después de que los republicanos hayan rechazado cualquier alternativa a un Govern independentista con JxCat y el apoyo de la CUP. Pero también Junts lleva a cabo una pugna fallida, ya que solo tendría mecanismos de presión si la amenaza de repetición electoral fuera real. Pero esta es una baza totalmente descartada por el partido de Puigdemont, que da por hecho que de una forma u otra tendrá que investir a Aragonès. La alternativa sería forzar unas elecciones negando a ERC la presidencia, lo que provocaría una fractura de consecuencias impredecibles en el independentismo que tampoco garantizaría la presidencia ni el Govern a los juntistas.

Queda por ver, pues, hasta dónde quiere apurar Junts este último mes de plazo. Aragonès urge a formar Govern lo antes posible con la amenaza de perder fuelle en la nuclear negociación sobre la gestión de los fondos europeos para la reconstrucción que acaba de desbloquear Alemania. Para Aragonès, "la provisionalidad no es la mejor manera de poder encarar retos como los fondos Next Generation". Y, a su vez, Junts tiene que decidir si la decisión final que toma es la de investir a Aragonès participando del Govern o quedándose en la oposición. Un duro debate estratégico en el sino del partido de Puigdemont, que se podría decidir en el congreso del partido que estaba previsto para este sábado, pero que ha sido aplazado hasta el 7 de mayo. Con una nueva consecuente demora. Una división interna de Junts que frena la negociación y que es duramente criticada por una de las principales negociadoras de ERC, Marta Vilalta: "No puede ser que los problemas internos de Junts se conviertan en los problemas del país". A lo que Artadi también ha respondido con cajas destempladas: "Hacen falta más reuniones, más trabajo y menos declaraciones. Y más respeto por el funcionamiento interno de JxCat". Reproches que a más de uno le dan a pensar si lo peor está por llegar, pero no por el fracaso de las negociaciones, sino una vez finalmente haya acuerdo de Govern.

Vilalta (ERC): "No puede ser que los problemas de Junts se conviertan en los del país"

Artadi (JxCat): "Hacen falta más reuniones, más trabajo y menos declaraciones"

Entrevista Josep Maria Vallès

Josep Maria Vallès, durant l'entrevista a 'El Quinze' de Público.

MONTSE GIRALT

"L'agenda política de Pasqual Maragall continua sent vàlida avui en dia"

Josep Maria Vallès

President de la Fundació Catalunya-Europa

Va ser un dels estrets col·laboradors de l'expresident de la Generalitat, des de la plataforma Ciutadans pel Canvi i com a conseller de Justícia. Des d'aquest coneixement, analitza la vigència del seu pensament i explica els objectius de la Fundació Catalunya-Europa

Ferran Espada
BARCELONA

Josep Maria Vallès (Barcelona, 1940) presideix la Fundació Catalunya-Europa que té com a objectiu mantenir el llegat de Pasqual Maragall promovent el treball i el pensament en àmbits que l'expresident de la Generalitat va situar en el centre de la seva acció política, com és el cas de l'europeisme, entre altres. Vallès és catedràtic emèrit de ciència política i de l'administració a la Universitat Autònoma de Barcelona, on va ser degà de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia.

Com definiria la figura de Maragall?
Com més el coneixes i saps més coses d'ell, més costa respondre a aquesta pregunta. Crec que és un polític que pensa a llarg termini. Es va voler donar d'ell una imatge d'improvisació i de persona intuïtiva, però tot i ser components que també li són atribuïbles les seves idees són molt elaborades i després les intenta portar a la pràctica mitjançant l'acció política. Estan recollides al llibre *Pasqual Maragall, pensament i acció* [el llibre recull extensament el pensament i el projecte, les reflexions i l'obra, de Pasqual Maragall, estructurat en quatre grans capítols: "La política és la gent", "La ciutat de Pasqual Maragall", "Polítiques públiques i ciutadania" i "L'acció catalana de Pasqual Maragall", sense oblidar un apèndix sobre "La treva olímpica"]. Això desmenteix clarament la imatge d'improvisació. Hi ha idees que són una constant des de molt jove, i que evidentment va adaptant. Algunes són idees molt fixades que en el seu moment no s'acabaven d'entendre, però que després han estat revalidades clarament.

Per exemple?
El paper de les ciutats i les conurbacions metropolitanes com a actors polítics i socials. Fa 40 anys era una qüestió de la qual no es parlava gaire, i Maragall ja ho planteja. La regió europea mediterrània en una dimensió que traspassa les fronteres administratives i polítiques i el paper que han de tenir aquest tipus d'unitats dins d'Europa i al món. I en l'àmbit català, la revisió de les relacions entre Catalunya i Espanya. Poc després de deixar el Govern vaig voler explicar-ho en un llibre que es titula *Maragall i l'agenda imperfecta*, en el sentit que no l'havia acabat de culminar. Però l'agenda política de Maragall està feta i continua sent vàlida avui en dia.

Pasqual Maragall ha estat avançat al seu temps i, també, controvertit?
Exacte. Ha estat un personatge que ha suscitat moltes adhesions, però al mateix

temps també molta incomprensió. Perquè la seva trajectòria política era difícil de catalogar. Precisament perquè no s'ajustava a cap motlle particular. I això l'ha fet incòmode per a molts observadors i per a altres protagonistes polítics, però també per als mitjans de comunicació, on cal la simplificació, i amb ell no es podia fer. Era difícil de catalogar.

La seva figura ara també és reivindicada d'una forma molt transversal.
Sí, la figura de Maragall ha estat molt criticada, se li ha atribuït una trajectòria fracassada en una anàlisi injusta, però després ha estat molt reivindicada i també apropiada.

Per tant, quin seria el llegat polític de Maragall que vol impulsar la Fundació?
La Fundació, més que fórmules concretes d'acció política, el que pretén és avançar en la vigència dels elements del seu ideari. Bàsicament treballem en tres eixos principals: el paper de les ciutats, Catalunya-Europa, i la política com a escenari de conversa democràtica i no de confrontació sistemàtica. Són tres idees força del plantejament que va fer Maragall en diversos moments de la seva trajectòria política i que volem potenciar. Sense entrar en la política del dia a dia. Però tampoc en l'especulació sobre què hauria fet Maragall en cada moment. És una pregunta impertinent, perquè ningú pot dir què hauria fet Maragall en cada cas.

Com veuen la relació actual de Catalunya envers Europa?
El que pretén la Fundació és que els temes europeus siguin més presents a la societat catalana, perquè encara són bastants absents. No formen part de l'agenda de discussió civil a Catalunya com ho haurien de fer. Nosaltres intentem estimular el treball sobre temes europeus o que puguin fer una aportació a Europa des d'aquí.

Des de Catalunya s'ha pensat més en què pot fer Europa per nosaltres que nosaltres per Europa?
M'agrada aquesta formulació. N'hem esperat massa, d'Europa. Que ens ajudessin, que ens entenguessin, fins i tot que ens compadissin. I en canvi potser hem estat poc actius a l'hora de fer aportacions des d'aquí. Encara que tota generalització pot ser injusta, perquè hi ha gent que sí que n'ha fet, caldria estar-hi molt més implicats. Maragall n'era un convençut, d'això, i el nom de la Fundació n'és una expressió.

Hem passat de la construcció a la desconstrucció europea? Cal canviar el model de l'Europa dels estats?
Crec que avui en dia tot està en una certa construcció. Estem en una etapa de transició d'una forma de fer política que va durar fins als anys setanta i vuitanta del segle passat. A partir d'un determinat moment, aquest model econòmic, polític i cultural comença a fer crisi i entrem en una llarga transició. Això s'ha convertit en un tòpic, però per mi és cert!

Transició cap a on?
Les transicions mai saps on t'acaben portant. Hi ha qui parla d'un trànsit equiparable al que hi va haver de l'Edat Mitjana al Renaixement, i qui en són part moltes vegades no s'acaben d'adonar de la magnitud dels canvis. Aquests trànsits duren molt, però és en aquests moments quan les intervencions poden decantar les coses en una direcció o en una altra. Les transicions no han de ser viscudes passivament, sinó ben al contrari. Ja que al mateix temps que estableixen uns límits també obren això que ara en diem finestres d'oportunitats.

I Europa, com s'hi situa en aquest marc?
Europa està clarament en una etapa de crisi dels models anteriors i no acaba de trobar-ne de nous, ni quant a la delimitació ni en el funcionament intern. Està temptejant possibilitats. El canvi que s'ha produït de la reacció davant la crisi econòmica financera respecte al que s'ha plantejat amb la crisi de la pandèmia ja significa un moviment important. Està per veure si es consolidarà i de quina manera.

Creu que aquest cop la crisi econòmica i social per la pandèmia tindrà una resposta europea més justa?
Potser és voler veure la cara positiva de la qüestió, però hi ha hagut un reconeixement oficial que la idea d'austeritat va ser un error monumental. I que allò que ens van voler vendre el BCE [Banc Central Europeu], l'FMI [Fons Monetari Internacional] i tots els gurus i l'ortodòxia econòmica del moment es va convertir en causa d'aprofundiment de la crisi. El reconeixement que aquella teràpia era equivocada, cosa que ja deien alguns als quals no se'ls escoltava, ja és un guany. Això ha fet que ara s'hagi hagut de reaccionar amb una teràpia molt diferent. Quina i fins on s'arribarà? Cal veure la mobilització política i social que els empenyi cap a polítiques diferents. En tot cas, aquest és un dels dos temes d'actualitat en què la Fundació s'ha posicionat amb una declaració consensuada. [A grans trets la declaració de la Fundació Catalunya-Europa exposa que les conseqüències socials i econòmiques de la pandèmia covid-19 tenen una extensió i una profunditat sense precedents, i entre altres elements advoca per polítiques socials adreçades a donar suport als col·lectius més febles i desfavorits, amb recursos sorgits d'una eficiència més gran de la gestió dels que ja actualment estan disponibles i augmentant-los mitjançant un sistema impositiu més progressiu i més just. A l'hora que aposta perquè els ajuts estatals o europeus s'utilitzin per a una transformació del model productiu existent i no per a consolidar-ne els efectes.]

"Se'n va voler donar una imatge d'improvisació, però les seves idees són molt elaborades"

"A Catalunya hem esperat massa d'Europa i potser hem estat poc actius a fer aportacions"

"Estem en una etapa de transició d'una forma de fer política que va durar fins als anys 80"

El Brexit és un torpede a la línia de flotació d'aquesta construcció europea?
Crec que ningú pot tenir una idea molt clara de com acabarà això, o de si els britànics es penedeixen d'haver pres aquesta decisió de la manera com la van prendre. Però el Brexit sí que podria ser una oportunitat per cohesionar més la resta de la Unió Europea. Això és el que caldrà veure si s'aprofita o no, perquè el que facin al Regne Unit és cosa seva.

La crisi internacional de la socialdemocràcia també és un factor clau en el fre a la construcció europea?
Aquesta és una pregunta que puc respondre a títol personal, però que no és una cosa que s'estigui plantejat des de la Fundació, que és molt plural, tal com Pasqual Maragall va voler fer-ho. Però des del meu punt de vista, entre els molts actors que han de revisar els seus plantejaments respecte a Europa, i també pel que fa a temes de l'organització social i política, hi ha això que en diem socialdemocràcia. Sense aquesta revisió no serà un actor potent, i el resultat electoral que està tenint al conjunt dels països europeus ho revela.

La presidència de Maragall va suposar un impuls a la idea de l'Euroregió Mediterrània, un aspecte troncal del seu ideari europeista. Ha quedat abandonada la idea?
Catalunya ha perdut capacitat per impulsar aquest projecte, i fora d'aquí és una idea que té menys ressò. Hem retrocedit. Cal recuperar terreny, i sempre és més difícil remuntar el vol quan estàs de davallada que arrencar des de baix. Modestament, des de la Fundació ho volem fer, pas a pas. I ens ha semblat que el millor era començar per qui tenim més a prop, el País Valencià. Per això la conferència anual de la Fundació la farà aquest any l'alcalde de València, Joan Ribó, en un diàleg amb l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau, i amb la moderació del catedràtic de la Universitat de València i comissionat pel Corredor del Mediterrani Josep Vicent Boira.

És factible recuperar aquest projecte?
S'han de tornar a refer alguns dels passos que s'havien començat a fer amb bon

MONTSE GIRALT

Josep Maria Vallès fulleja el llibre 'Pasqual Maragall, pensament i acció'.

Entrevista Josep Maria Vallès

ritme i que van perdre impuls per múltiples factors, un d'ells la retirada política de Maragall. La idea no ha perdut vigència i hi ha molta gent que la compartim. Veurem si podem avançar en la configuració d'aquest espai econòmic i polític que en el futur pensem que pot ser un actor important.

L'altre gran tema de l'ideari de Maragall van ser les relacions entre Catalunya i Espanya. Ell va intentar un nou encaix amb l'Estatut del 2006, però al final l'escapçada pel Tribunal Constitucional és el que ha generat el conflicte actual?
Ja conec aquesta interpretació de què va ser Maragall qui va encetar la crisi.

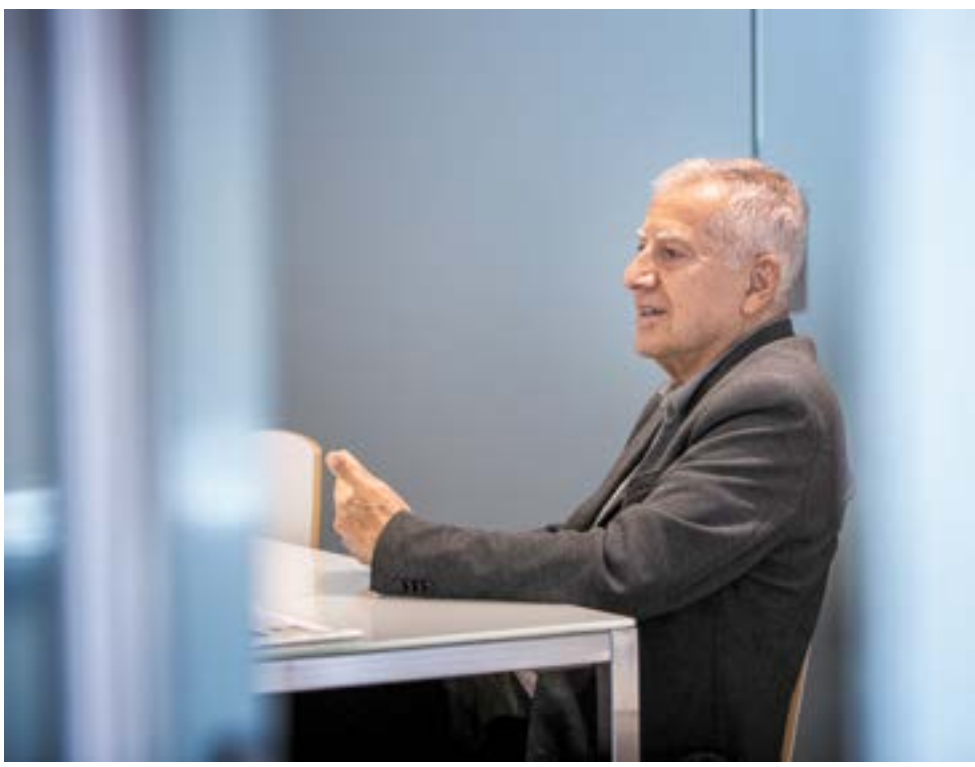
No parlo de responsabilitats de Maragall, sinó que s'ha fet evident la impossibilitat de tirar endavant el seu projecte d'encaix a l'Estat espanyol.
Crec que el que Pasqual Maragall va veure a mitjans dels anys noranta és que allò que havia funcionat bé durant quinze anys necessitava ser retocat. Tant amb el pacte de la Constitució del 78 com amb l'Estatut del 80 es va fer el que es podia fer, i és molt fàcil dir ara que es podia haver fet més. Però això no vol dir que hagi de durar per sempre. Però no era només des de l'altra banda de l'Ebre on hi havia qui deia que no s'havia de tocar. Des d'aquí també.

Començant pel president Pujol?
Sí. En canvi Maragall defensava que, si no ho tocàvem, acabaríem patint, i segons com s'hagués fet potser ens hauríem estalviat el que ens ha vingut després.

El que va fracassar és la idea federal que plantejava? No és possible l'Estat espanyol federal?
Des de la meva visió particular, ja que aquest tema no l'hem debatut a la Fundació, si parlem de federalisme o de sobirania en els termes del segle XIX i principis del XX, estem utilitzant eines que ja no ens acaben de funcionar. Hem de trobar eines que siguin més útils que aquestes en les condicions socials, culturals i econòmiques d'avui. I trobar-les és la dificultat. Per a aquest repte es requereix imaginació, creativitat i capacitat de prova i error. Persones com Maragall tenien aquesta capacitat.

Com s'hauria de fer un Estat federal?
En el moment en què apareix l'Estat no hi ha ningú que tingui la fórmula per fer-lo. Ningú surt i diu "ara farem l'Estat" o "declararem la sobirania". És una cosa que es va fent. Cap país federal un dia va dir "farem un Estat federal" amb una plantilla prefixada. El que es fa és trobar fórmules d'ajust, perquè el federalisme ben entès no és una plantilla fixa immutable. És un equilibri que es va recomponent contínuament. Si no es veu així, la visió estàtica jurídica acaba fracassant, perquè dificulta, més que facilita, les sortides.

Però ara el conflicte polític ha comportat dirigents polítics empresonats i a l'exili. Hi ha sortida a aquest escenari?
La segona declaració que ha fet la Fundació ha estat precisament sobre aquesta qüestió, i exposem una sèrie de requisits sense els quals no creiem que es pugui avançar en la solució del conflicte. [En la declaració, la Fundació Catalunya-Europa reclama: "Posar fi a la privació de llibertat dels dirigents cívics i polítics al més aviat possible, considerant qualsevol de les fórmules disponibles. Acabar amb les actuacions de violència o de coacció que pertorben la seguretat pública, limiten els drets ciutadans i malmeten el clima indispensable per a qualsevol aproximació entre les posicions discrepants. Reclamar als mitjans de comunicació i als seus professionals un tractament contrastat i responsable de les informacions, per racionalitzar el plantejament del conflicte i evitar-ne el desbordament emocional. Fomentar espais ciutadans i institucionals de trobada i diàleg entre persones i entitats que mantenen opinions i posicions diverses sobre la qüestió i que tenen voluntat d'escoltar i d'intercanviar arguments entre elles. Encetar urgentment el contacte –sigui directe o sigui per intermediaris– entre representants dels governs de l'Estat i de la Generalitat per explorar els diferents aspectes del conflicte en un calendari a termini mitjà".]

MONTSE GIRALT
Josep Maria Vallès, durant l'entrevista a la Fundació Catalunya-Europa.

"Reconèixer que l'austeritat estava equivocada és un guany; ara cal mobilització"

"La socialdemocràcia ha de revisar els seus plantejaments o no serà un actor potent"

"La idea de l'Euroregió Mediterrània que va impulsar Maragall no ha perdut vigència"

La nostra societat i Europa en general ha sabut donar una resposta adequada al fenomen de la migració i els refugiats?
Aquest és un fracàs europeu immens. Maragall havia treballat aquesta qüestió i ja havia advertit que calia prestar-hi atenció, perquè el considerava un tema fonamental de solidaritat i cohesió però també de seguretat i tranquil·litat. Les dues coses, no una sense l'altra. Aquesta és una qüestió que es viu, i cal parar atenció en determinades zones del país, i per això Maragall va impulsar la Llei de barris en el seu govern. Buscava anar teixint societat de barri com a primer esglaó del que ha de ser una cultura compartida. I respecte als refugiats, cal recordar aquella actuació impulsada per Maragall a Sarajevo durant la guerra a Bòsnia. En aquells moments també es va considerar una excentricitat que una ciutat com Barcelona s'impliqués en un conflicte en què Europa havia encallat. Però Maragall decideix que calia anar-hi i fer el que es pogués.

El sorprèn la força amb què està emergint la ultradreta en molts llocs d'Europa, inclòs ara ja l'Estat espanyol i per primer cop al Parlament de Catalunya?
Si ha aflorat amb la base social i electoral que ho ha fet és perquè els altres no hem fet bé els deures. Ni des del punt de vista de solidaritat i cohesió econòmica, ni des del punt de vista de qualitat democràtica. Els hem deixat terreny per córrer. Buscar només neutralitzar-los a base de legislació i de retallar capacitats de manifestar-se crec que és un mal enfocament. Evidentment que hi ha comportaments que no es poden tolerar, però això a l'extrema dreta, a l'extrema esquerra i allà on sigui. Però l'accent l'hem de posar a fer polítiques socials igualitàries i polítiques institucionals de transparència i de bon govern. És amb això que vas desmentint i contrarestant la ultradreta. I els mitjans de comunicació han de fer bé la seva feina. Molts cops es critica la classe política o l'empresarial i ens oblidem que els mitjans són un actor fonamental en la política de masses.

En la societat actual es fa difícil trobar lideratges com el de Pasqual Maragall?
Sí, és veritat. Maragall és un home que ha deixat una gran empremta, i que a més ha obert camins. Però jo no desconfio que en surtin altres. És cert que quan s'admira tant algú costa de ser objectiu, i que la gent d'una determinada generació podem tenir la temptació de pensar que la nostra és molt millor que l'actual. Però això mai és just, perquè hi ha de tot. A mi m'agradaria que en vagin sortint. Però com més crítics som amb la política i amb els polítics, més desanimem les persones de qualitat a fer el pas cap a aquest àmbit com a vocació de servei. Si només diem que la política és el territori dels incompetents, dels corruptes i dels superficials, la gent d'altres generacions més joves tindrà pocs incentius per anar-hi. Crec que en comptes de queixar-nos molt que no sorgeixen aquests lideratges, el que cal fer és fomentar que n'hi hagi, i això no es fa a base d'accentuar els aspectes negatius, que hi són i no es tracta d'amagar-los, però tampoc de focalitzar-hi tota l'atenció.

"La resposta al fenomen de la migració és un fracàs europeu immens"

No és un impost al teu cotxe

És un impost al CO_2 per preservar les passejades

Tots els que tenim vehicle tenim un compromís amb el medi ambient. **Amb l'impost al CO_2 fomentarem la mobilitat sostenible, l'energia renovable i la preservació del medi natural.** Gràcies a aquesta nova mesura, millorarem la salut de les persones i lluitarem contra l'emergència climàtica.

Informa-te'n a impostco2.gencat.cat

#SeguimGaudint

Catalunya 2030

Generalitat de Catalunya

Actualitat Partits

La creixent maduresa política de l'esquerra independentista

L'enorme volum 'Història de l'Esquerra Independentista' (Tigre de Paper) revisa a fons la trajectòria del moviment que lidera institucionalment la CUP. Entrevistem Carles Viñas, el coordinador de l'obra

Marc Font
BARCELONA

Influïts pel maig del 68, els moviments guerrillers de nombrosos punts del món i els processos de descolonització que es vivien al sud global, el març del 1969 un grup de joves van fundar el Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN). Era el moment iniciàtic de l'esquerra independentista, un moviment polític que ja ha superat el mig segle d'història, temps durant el qual ha canviat diverses vegades de sigles, ha patit nombroses escissions, ha experimentat retrobaments i, a poc a poc, ha guanyat influència i una certa centralitat en la societat de Catalunya –però no en la del conjunt dels Països Catalans–. Coincidint amb un moment en què la CUP –la branca institucional del moviment– torna a tenir un paper decisiu en la política principatina –gràcies als nou diputats assolits a les eleccions del 14 de febrer–, apareix *Història de l'Esquerra Independentista*, un llibre monumental que supera les 900 pàgines, editat per Tigre de Paper i coordinat per l'historiador Carles Viñas.

Un retrat panoràmic

L'obra es va començar a gestar fa més de dos anys i està signada per 22 persones, més enllà de comptar amb un pròleg de la també historiadora Blanca Serra i un epíleg de l'exdiputada cupaire i exiliada Anna Gabriel. Fermí Rubiralta, Roger Buch, el diputat –i historiador– Albert Botran, Ricard Vilaregut o la periodista Sònia Bagudanch són alguns dels autors dels capítols. Per parlar a fons del projecte i de l'esquerra independentista ens trobem amb Carles Viñas al seu despatx de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (UB), ubicada en ple Raval. "La voluntat [del llibre] era reflexionar al voltant d'aquest mig segle d'història i intentar fer-ne un retrat una mica panoràmic, perquè no n'existia cap", apunta aquest doctor en Història Contemporània, que està especialitzat en extrema dreta, subcultures urbanes i radicalisme esportiu, entre d'altres.

Quan es funda el PSAN, organització marxista, sorgeix el 1969 l'esquerra independentista

"Independència, socialisme i Països Catalans", el lema del moviment

Les "dues ànimes", les de la unitat popular i el front popular, marquen l'evolució i les escissions

Les escissions, cosa del passat?

Bona part dels fundadors del PSAN provenien del Front Nacional de Catalunya, que des del 1940 havia aglutinat un separatisme –com s'anomenava aleshores– en clau resistencialista contra la dictadura franquista. Marcats per la conjuntura global, els impulsors de la nova organització hi afegeixen el "pòsit marxista" i ja aleshores fixen el lema del moviment: independència, socialisme i Països Catalans, que s'ha mantingut fins ara, amb els afegitons de feminisme i ecologisme, incorporats més recentment.

En els seus primers 25 anys de vida, l'esquerra independentista va tenir un rol institucional marginal, en part per la decisió de no participar en els comicis celebrats durant la transició, tot i que en la dècada dels anys vuitanta tenia una notable capacitat de mobilització al carrer, canalitzada pel Moviment de Defensa de la Terra (MDT). Alhora, aquella llarga etapa extraparlamentària també està marcada per les escissions i reunificacions del moviment, ja aleshores integrat per les "dues ànimes o dues vies estratègiques per assolir un objectiu comú" que el caracteritzen i que també han sobreviscut fins avui. Simplificant, són la que aposta per la unitat popular –que avui representa Endavant– i la que advoca pel front patriòtic –que lidera Poble Lliure.

Per a Viñas, totes dues "segurament estan condemnades a entendre's, perquè

Blanca Serra, Anna Gabriel, Albert Botran, Roger Buch o Ricard Vilaregut són alguns dels autors del llibre 'Història de l'Esquerra Independentista'.

MONTSE GIRALT

El doctor en Història Contemporània Carles Viñas.

"La CUP és un partit diferent de la resta i encara està en fase de construcció"

"Si apostes per la ruptura, entrar a un govern autonòmic pot generar contradiccions"

MONTSE GIRALT

Carles Viñas, durant l'entrevista al seu despatx de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

malgrat tenir alguns posicionaments antagònics, no tenen altra opció que convergir si no volen veure's condemnades a la marginalitat política". En aquest sentit, considera que actualment l'esquerra independentista viu una etapa de "maduresa política", perquè malgrat les enormes tensions que van generar qüestions com la decisió de no investir Artur Mas com a president de la Generalitat després de les eleccions del 2015 o la de Poble Lliure d'impulsar la candidatura del Front Republicà per als comicis estatals de l'abril del 2019, la CUP no s'ha trencat. "S'han extret lliçons d'aquest mig segle d'història per evitar una escissió que aboqui el moviment a la marginalitat", recalca.

Possible "finestra d'oportunitat"

El coordinador del llibre assenyala quatre grans moments d'inflexió en la història de l'esquerra independentista: la irrupció del PSAN, el 1969; "la concreció de l'MDT el 1984, que representa la trobada de nou, perquè el PSAN té escissions"; el tercer serà el 2000, amb l'anomenat Procés de Vinaròs, que va permetre "fer front comú per tirar endavant el projecte polític" i que la CUP enforteixi l'aposta institucional; i l'últim quan la CUP irromp al Parlament, el 2012. Tot i que la via institucional ha anat a més –amb la participació en les darreres eleccions estatals, el novembre del 2019–, Viñas subratlla que la CUP "no és un partit com la resta, no té un aparell de partit, ni una estructura molt jerarquitzada, ni lideratges forts. És una cosa diferent que encara està en procés de saber què vol ser de gran. Encara està en construcció".

Tot i que es dona per fet que la formació no entrarà al futur Govern, presumiblement encapçalat per Pere Aragonès, un dels debats que ha d'abordar pròximament és precisament aquest, plantejar-se formar part de la Generalitat: "Serà un aspecte complicat, que també demostrarà la maduresa de l'organització. Aquí hi ha dues vies molt clares: si tens un objectiu que és la independència i creus que es pot assolir per la via autonomista, formar part del Govern no hauria de ser incongruent; si creus que no i apostes per la ruptura i la desobediència, entrar-hi pot generar més contradiccions", opina Viñas. L'historiador considera que l'actual context polític, marcat per l'enorme crisi social i econòmica desencadenada per la pandèmia, pot obrir una "finestra d'oportunitat" per a la CUP, fonamentalment perquè l'eix social guanyarà pes, en detriment del nacional, que ha estat el prioritari en la política catalana dels darrers anys.

Implantació territorial diferent

A l'hora de fer balanç d'aquest ja més de mig segle de vida, Viñas subratlla que la principal fita del moviment ha estat "mantenir viu el llegat dels partits dels anys vint, afegint-hi la connotació de caire social i que la independència no sigui una cosa del passat". Al mateix temps, però, la seva implantació territorial és molt divergent, i considera que "caldria obrir un debat" per explicar per què mentre que al Principat és una "força motriu, dinamitzadora", a les Illes, el País Valencià i la Catalunya Nord tot just és una "força resistencialista", on la correlació de forces l'aboca només "a la supervivència".

"Debatre amb l'extrema dreta és normalitzar-la"

Expert també en extrema dreta, Viñas admet que "no hi ha una solució màgica" a l'hora de confrontar formacions com Vox, que debuta al Parlament. Té clar, però, que "si hi entres a debatre, normalitzes el seu discurs". També entén que la desafecció política és un element clau que n'explica la força electoral a nombrosos barris de classes populars. Finalment, subratlla que tot i no tenir representació institucional fins ara, fa anys que l'extrema dreta marca l'agenda de grans partits en la qüestió nacional o la migració.

De la mateixa manera, el seu suport electoral també és molt baix en nombrosos barris populars de l'àrea metropolitana de Barcelona o de la de Tarragona, fet que demostra que "una cosa és el discurs i una altra la realitat; s'hauria de veure com incidir en aquests barris, perquè haurien de ser un electorat potencial" de l'espai, afegeix Viñas. En part, l'autor considera que una de les raons que explica aquesta distància entre l'esquerra independentista i una part de les classes populars catalanes és "la inexistència d'un sindicat en clau nacional". "L'aposta inicial del PSAN era entrar a CCOO i incidir des de dins, però no va reeixir" i, almenys de moment, organitzacions com la Intersindical-CSC o la COS tenen una influència força limitada.

Actualitat Nou activisme

'Influencers' antiracistes, feministes i climàtiques contra l'odi

La 'youtuber' Maria Bouabdellah en un dels seus vídeos que penja a la xarxa.

En els últims anys hi ha hagut un 'boom' de l'activisme a les xarxes, sobretot de noies de finals dels 90 i els 2000, que difonen contingut polític, accessible i viral a partir de les seves vivències

El Aaddam amb la seva mare, el dia que es va graduar en Filologia Àrab; una foto que va penjar a les xarxes amb el text "La meva graduació és la de la meva mare".

Emma Pons Valls
BARCELONA

Són *millennials* o generació Z, es defineixen com a *youtubers* o comunicadores i creen contingut polític a xarxes com Instagram i Youtube. No militen en cap partit i tenen un discurs molt treballat en matèria d'antiracisme, feminisme i emergència climàtica. Tot i no identificar-se del tot amb l'etiqueta d'*influencers*, reconeixen exercir certa influència sobre els seus milers de seguidors i per això senten una "responsabilitat". Una d'elles és Safiya Kerchaoui: "Jo lluito a través de les xarxes. Intento conscienciar la gent sobre el que visc des d'un cos de noia jove mora, d'origen magrebí, musulmana, que porta hijab".

Kerchaoui és de Lleida, té 19 anys i està estudiant Sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Crea contingut al seu perfil d'Instagram sobre temes que l'afecten directament, com el racisme, la islamofòbia i el masclisme: "M'interessa parlar de tot tipus d'opressions". Va començar amb 16 anys "des de la ràbia" per coses que li passaven. "Després dels atacs a Barcelona i Cambrils, vaig començar a rebre molt de racisme, i no sabia com gestionar la por i l'odi que em tenia la gent". Per això, des d'aquell moment i fins avui, per ella les xarxes socials són una manera de "desfogar-se" per "sobreviure".

Quan va començar, eren molt poques o inexistents les *instagramers* racialitzades, però això ha anat canviat amb els anys. Safia El Aaddam també és una d'elles: va començar escrivint textos a Facebook fa sis anys i ara té més de 30.000 seguidors al seu compte d'Instagram, @hijadeinmigrantes. "La primera raó de compartir el que em passa és conscienciar. Identificar situacions perquè la gent ho pugui veure i corregir", assenyala. Per aquesta noia de 25 anys, igual que per Kerchaoui, exposar vivències personals no només l'apropa a la gent, sinó que significa "sanar". "Trobar-me amb altres persones a qui els ha passat el mateix, o que la gent reconegui que ha estat fent això i d'ara endavant no ho farà, la veritat és que em compensa molt", assegura.

El racisme, la islamofòbia, el masclisme o l'exclusió escolar, entre els temes que acostumen a tractar

El Aaddam: "La primera raó de compartir el que em passa és conscienciar"

Denuncien la falta de representativitat de les persones racialitzades a les xarxes socials

Una de les publicacions més virals d'El Aaddam és sobre l'exclusió escolar dels infants en situació de pobresa. "La meva graduació és la de la meva mare" és una de les frases que acompanya les fotos de quan es va graduar en Filologia Àrab a la Universitat de Barcelona (UB), i on explica la duresa d'anys de no tenir llibres escolars perquè la família no s'ho podia permetre. La mare d'El Aaddam és analfabeta i per ella tenir estudis universitaris ha suposat navegar en un sistema ple d'obstacles. "No, els pobres i els migrants pobres no fracassen a l'institut. No ens costa. No és que no vulguem estudiar i fracassem, és que no ens deixeu. Estudiar és de rics, no de pobres", sentencia. El Aaddam també és educadora social i escriu sobre antiracisme, classisme i com afecta la pobresa els infants i els fills de migrants a l'Estat. "Som un mitjà de comunicació directe. La gent, sobretot jove, passa molt de temps a les xarxes i l'apropament fa que ens segueixi i li agradi el contingut".

YOUTUBE

Explicant vivències personals s'adonen que són experiències compartides

La majoria de les seguidores són noies d'entre 17 i 25 anys: "És un punt de trobada"

Consideren les xarxes com una eina per formar-se políticament i decidir les pròpies lluites

Maria Bouabdellah és @viiirginmeri a Instagram, té 18 anys i també és activista antiracista, a més d'estudiar periodisme a la UAB. "Hi ha una falta de representativitat de fills de persones migrades i persones racialitzades a les xarxes, i a tot arreu en general. Com a persona a qui li han mancat aquests referents, crec que és important que hi hagi algú que et parli sobre com va renunciar als seus orígens perquè així creia que podia encaixar en allò estàndard", explica. Ella parla als seus vídeos del que la interpel·la i l'afecta, i el racisme és un dels elements principals, però també fa contingut més banal. Molts dels vídeos els comparteix al Youtube de Canal Malaia, una plataforma que busca promoure els creadors de contingut digital en català.

Exposar-se per connectar

L'exposició pública és un dels aspectes més delicats del seu activisme. Tots tres comparteixen vivències personals a les xarxes, i això les preocupa, però alhora assenyalen el poder catàrtic d'adonar-se que les seves experiències són compartides. "Creus que una cosa l'has viscuda tu i és molt forta, però ho publiques i veus que és estructural", diu Kerchaoui. Per Bouabdellah, val la pena exposar-se: "Ajudes a traçar aquest camí cap a una societat antiracista". També les connecta entre elles: "Vas creant una xarxa bonica de recolzament amb altra gent que visibilitza altres opressions. Ens ajuda a formar-nos i a incentivar més la lluita antiracista, feminista i contra la islamofòbia", apunta Kerchaoui.

Més enllà de l'activisme antiracista, en els últims anys també han augmentat les *influencers* feministes i per l'emergència climàtica. Carlota Bruna té més de 170.000 seguidors a Instagram i explica que va començar a fer activisme fa cinc o sis anys, quan es va fer vegana. "És quan m'adono que el que estic menjant contribueix al maltractament animal i la crisi climàtica i vull que la gent també se n'adoni". Bruna, de 23 anys, és nutricionista, però actualment es dedica exclusivament a la creació de contingut. Quan va començar, no esperava aquest impacte: "No m'esperava interès per la crisi climàtica, perquè al final significa estar tot el dia compartint problemes", diu. Però actualment "hi ha molta gent disposada a canviar dia a dia per ajudar el planeta i els animals", manté.

Laura Grau també és *youtuber*. Té 25 anys i és @inflowenser a Twitter i Instagram, on va començar a compartir vídeos curts fa uns tres anys. Ara penja vídeos a Youtube amb Canal Malaia. "Comparteixo idees que tinc sobre alguns temes i que poden tenir un impacte polític, que poden ajudar a transformar algunes maneres de fer", explica. També comenta temes que qualifica de banals. Al vídeo *Masclisme i monogàmia a la Isla de las Tentaciones*, per exemple, analitza de forma crítica aquest controvertit i exitós programa de televisió. "Agafo temes que m'interessen i dels quals parlaria amb les meves amigues", diu. El feminisme, el consum local i responsable i la gestió de les relacions són alguns dels seus temes principals.

Per a totes elles, el seu públic majoritari són noies d'entre 17 i 25 anys, ja siguin de Catalunya, l'Estat o d'altres llocs, com l'Amèrica Llatina. "Internet, ens agradi més o menys, és com un punt de trobada, i més en pandèmia", diu Bouabdellah. Coincideixen que és un lloc de conscienciació per a la seva generació. "Crec que és la gran eina per formar-nos políticament i decidir en quines lluites volem estar i en quines no", apunta Grau. I això es tradueix als carrers. "Les xarxes s'han convertit en una cosa imprescindible per a la lluita real", afegeix Kerchaoui. I és que tot el contingut que es crea, es difon i es comparteix estableix una base a partir de la qual lluitar per la transformació social: "Som una generació que trepitjarà molt fort en el futur i canviarà moltes normes socials", conclou l'activista.

YOUTUBE

La 'youtuber' Laura Grau en un dels seus vídeos a la plataforma.

CEDIDA

De la pantalla als carrers

Per a les activistes Safia El Aaddam i Safiya Kerchaoui –a la imatge–, l'activisme a les xarxes els ha obert la porta a l'acció política als carrers. La primera és impulsora de projectes com la campanya "Cede tu voto", que promou que persones que s'abstenen a les eleccions cedeixin el vot a una persona sense dret a votar, és a dir, les que no tenen la nacionalitat espanyola. Kerchaoui ha participat en col·lectius com la Xarxa Antiracista de Tarragona o Noies Musulmanes d'Elx. "Està bé parlar a les xarxes, arribes a molta gent, però necessitem accions a nivell de manifestacions i acció política", afirma. Cada cop hi ha més joves racialitzats que s'exposen públicament i actuen com a referents. Per a Kerchaoui, això és perquè els fills de persones migrades han après "a no callar i a visibilitzar aquest tipus de coses". "Abans no hi havia tanta comunitat, però ara aquesta generació ens recolzem i ens donem força entre totes, i crec que a poc a poc ens ha anat marxant la por de visibilitzar i consicenciar".

Les centrals Indrets amb vida

Un nou eixam cooperatiu per pol·linitzar el barri de Sants

La Comunal es presenta com un pol emergent de projectes de l'economia social i solidària obert al veïnat. S'hi han traslladat entitats com La Ciutat Invisible, Irídia, la 'Directa' o l'Aula d'Idiomes

Víctor Yustres
BARCELONA

MONTSE GIRALT

A dalt, Eliseu Arrufat, de Lacol, la cooperativa d'arquitectes que es va encarregar de rehabilitar les antigues naus.

Un eixam sense reina. Aquest és el lema de la campanya de presentació al món de La Comunal, el nou espai cultural cooperatiu i autogestionat al barri de Sants. L'eixam *republicà* reflecteix l'esperit del projecte: una xarxa col·lectiva, col·laborativa i que s'organitza sense jerarquies. La Comunal, un complex arquitectònic de quatre naus industrials rehabilitades situat al carrer Riera d'Escuder 28, neix de l'aliança entre diferents organitzacions de l'economia social i solidària del barri i aglutina per ara set cooperatives i una associació que ofereixen serveis molt diversos. Hi trobem la llibreria de La Ciutat Invisible, el centre de drets humans Irídia, el mitjà de comunicació la *Directa*, els serveis de restauració de La Deskomunal, la cooperativa d'arquitectes Lacol, la d'organització d'esdeveniments culturals Que Soni, l'Aula d'Idiomes i la cooperativa tecnològica Jamgo.

El projecte es va posar en marxa a l'inici del 2020, però amb la covid-19 han esperat un any més a presentar-lo públicament. Tot i això, l'embrió de La Comunal és molt anterior. "Fa cinc o sis anys que Lacol, La Ciutat Invisible i la *Directa* vam veure la necessitat de reubicar-nos i trobar un espai en millors condicions. Vam començar la recerca de locals i naus per Sants. Quan ja teníem tot aparaulat per traslladar-nos a uns baixos comercials en un edifici, que ara ha estat enderrocat, vam trobar aquestes naus, que estaven abandonades. Vam provar sort i a la propietat li va semblar bé que ens hi quedéssim. Vam decidir installar-nos aquí i fer el projecte més ambiciós i ocupar totes les naus; per això vam acabar tirant el fil a altres cooperatives", explica Eliseu Arrufat, soci cooperatiu de Lacol.

La Comunal aglutina set cooperatives i una associació que ofereixen serveis molt diversos

El conjunt arquitectònic modernista del 1926 va ser un taller i magatzem de veles de vaixell

Antigament, aquest conjunt modernista, dissenyat per l'arquitecte Joan Bruguera i Roget l'any 1926 i declarat bé patrimonial arquitectònic, havia estat un taller i un magatzem de veles de vaixell, però també una escola d'art, una escola catòlica per a famílies obreres i un espai de petites indústries domèstiques. Tanmateix, portava molts anys pràcticament abandonat i en un estat de deteriorament avançat. Els mateixos arquitectes de Lacol es van encarregar de la reforma de l'espai. "Habilitar tot aquest complex de 1.450 metres quadrats, construïts amb pressupost privat i mantenint un compromís mediambiental, ha estat tota una batalla, però entre totes hem pogut pagar una infraestructura que ni en el millor dels nostres somnis hauríem aconseguit per separat", reconeix Arrufat.

A la rehabilitació de les quatre naus, cal sumar-hi la construcció d'un nou edifici on hi ha sales polivalents i de reunions i on se centralitzen instal·lacions, subministraments i serveis telemàtics. Tot això al voltant d'un pati rectangular, punt central de trobada i de relació de La Comunal. "És un espai obert al veïnat que volem omplir de vegetació i convertir-lo, aplicant una mirada des de l'urbanisme ecofeminista, en un refugi climàtic, és a dir, en un espai humit, amb ombra, segur a la nit i ben il·luminat", detalla el soci de Lacol.

Un model horitzontal

Un dels trets diferencials de La Comunal és la seva organització interna. "No hi ha ningú que ens imposi cap norma ni metodologia de treball, sinó que som nosaltres mateixes les que ens autogestionem, tant el projecte arquitectònic com els usos dels espais comuns i de l'espai de cada entitat, que ens el podem fer a mida, i això ens dóna molta llibertat. Volem esdevenir un referent pel que fa al mètode organitzatiu d'un equipament", explica Irene Garcia, treballadora d'Irídia. El centre per la defensa dels drets humans va ser la darrera entitat a afegir-se al projecte d'aquest espai, i es troba als baixos de la primera nau del complex. "Arribar a La Comunal per a nosaltres va ser un somni. És un espai que estem compartint amb altres projectes de l'economia solidària amb qui ja col·laboràvem, com per exemple la *Directa*; estem a peu de carrer i, a més, compartim recursos i ens surt més rendible", apunta.

La gestió de La Comunal recau en mans d'una assemblea que es reuneix cada setmana o cada dues, i on participa un representant de cada cooperativa. "Intentar diluir les jerarquies implica dedicar-hi temps i atenció, però les dinàmiques que apareixen són molt potents. Aquest espai té molta vida perquè no té una gestió centralitzada, sinó que depèn de molts caps pensants", remarca Eliseu Arrufat.

Les entitats, a través de La Comunal, minimitzen les despeses econòmiques i l'impacte mediambiental: paguen una sola alta als subministraments d'aigua, llum i internet, compten amb una caldera domèstica petita que climatitza uns 60 llocs de treball, aprofiten les aigües pluvials per al reg i tenen en compte tot un treball bioclimàtic de fluxos i pretractament de l'aire per aportar la mínima quantitat d'energia possible per tenir el confort climàtic més alt.

Teixint xarxa comunitària

A l'edifici nou de La Comunal, a més de trobar-s'hi les sales polivalents, hi té el seu espai l'Aula d'Idiomes, una cooperativa que, des del 2014, ofereix classes d'aprenentatge de llengües des d'una pedagogia crítica i transformadora. "Abans estàvem a l'Ateneu Roig de Gràcia, però necessitàvem un local fix amb més espai i recursos per oferir un servei més professional, però no volíem tampoc perdre l'esperit comunitari. La Comunal va encaixar completament amb aquesta idea", explica Mireia Chavarria, sòcia treballadora de l'Aula d'Idiomes. "Aquí hem pogut crear la nostra escola de llengües, però hi passen moltíssimes coses més. Hi ha infinitat de sinergies que es van teixint de manera espontània entre projectes, i volem generar activitats culturals i espais de trobada. Tot i que la pandèmia no ens ha deixat encara fer gaire cosa, el potencial és immens i en tenim moltes ganes", afegeix.

Mireia Chavarria (Aula d'Idiomes): "No volem reproduir les relacions de poder de la societat"

Eliseu Arrufat (Lacol): "Volem omplir el pati de vegetació i convertir-lo en un refugi climàtic"

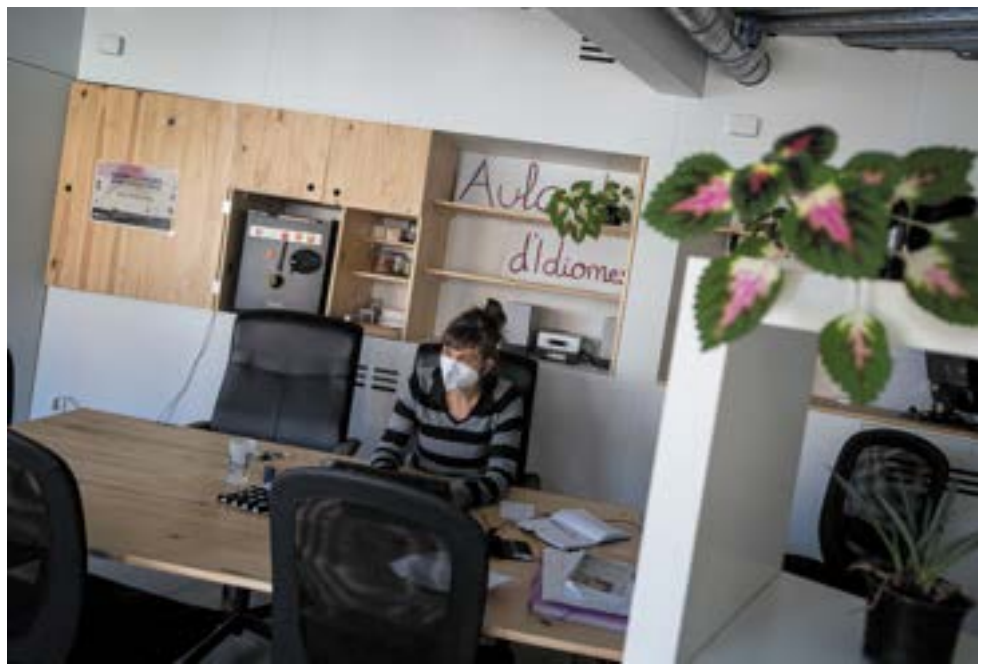
Irene Garcia (Irídia): "Ningú ens imposa cap metodologia de treball, ens autogestionem"

Chavarria destaca que a La Comunal es posa en valor el fet de compartir i col·laborar. "Compartir té un sentit revolucionari, perquè va contra un sistema que sempre ens fa competir. No som com qualsevol clúster empresarial de tipus liberal que s'ajunta per estalviar-se diners, sinó que apostem per no reproduir les mateixes relacions de poder que ja hi ha dins la societat", remarca Chavarria.

La Comunal també vol obrir-se al barri de Sants i a projectes que no siguin econòmics. "Estem en un barri amb un teixit associatiu molt fort, i volem que aquest espai sigui una eina per als moviments socials del barri que no generen una economia. Per això tenim sales que es poden llogar o oferir a organitzacions comunitàries, per exemple, que lluiten per un habitatge digne al barri", comenta Irene Garcia. "Totes estem en la mateixa lluita", rebla.

Arrufat veu La Comunal com una peça clau en l'engranatge cooperatiu del barri. "A Sants tenim Coòpolis, que és un viver de cooperatives, i també tenim un teixit d'organitzacions disseminades pel territori. La Comunal pot ser un espai més on madurin els projectes cooperatius i de l'economia solidària. Un lloc on puguem fer-nos adultes i compartir espai entre projectes molt diferents i diversos. Aquest model és aire fresc i esperem que es pugui replicar arreu", conclou l'arquitecte.

FOTOS: MONTSE GIRALT

TEIXINT XARXA COL·LECTIVA A LA COMUNAL

Les naus rehabilitades de La Comunal acullen per ara vuit entitats. A dalt, algunes treballadores del centre Irídia. Al mig, part de l'espai que ocupa el projecte d'aprenentatge de llengües de l'Aula d'Idiomes. I a baix, els llibres omplen les taules de la cooperativa La Ciutat Invisible, que fins fa uns mesos s'ubicava al carrer de Riego.

Movilidad por toda Catalunya, el lunes

La mejora de la situación epidemiológica conlleva el fin del confinamiento comarcal, pese a que la presión hospitalaria sigue siendo elevada

Marc Font
BARCELONA

Tras 17 días vigente, el confinamiento comarcal desaparecerá el lunes. Pese a que en la mesa del Procicat se barajaron otras opciones, como pasar a una restricción de movilidad por veguerías, finalmente en la reunión de este jueves se optó por volver a la situación que existió durante la Semana Santa, con lo que la semana que viene se acabarán los controles de movilidad dentro de Catalunya. Esta no es la única novedad anunciada por la consellera de Salut de la Generalitat, Alba Vergés, ya que también a partir del lunes la restauración de los centros comerciales podrá reabrir en las mismas condiciones que el resto: hasta las 17 horas.

Además, se recuperará la presencialidad total en el bachillerato y los ciclos formativos, se amplía el aforo de las actividades deportivas y las ceremonias religiosas del 30% al 50% y se liquida la limitación de superficie útil del comercio a un máximo de 800 metros cuadrados, aunque se mantiene el tope de un 30% del aforo. Las nuevas medidas tendrán, de momento, una vigencia de siete días, hasta el lunes 3 de mayo. La relajación de las restricciones se toma por la mejora de los datos epidemiológicos, pese a que la presión hospitalaria se mantiene muy elevada: con cerca de 500 pacientes covid en las UCI.

En las próximas semanas llegarán otros cambios, como la supresión del toque de queda, que caerá el 9 de mayo con el final del estado de alarma. Las autonomías no tienen competencia para mantener la medida, que, en el caso catalán, impide a los ciudadanos salir de sus casas más allá de las 22 horas, excepto por razones justificadas, pero el secretario general de Salut, Marc Ramentol, ha anunciado que la intención del Govern es modificar el toque de queda antes de que termine el estado de alarma.

Las otras grandes noticias de la semana vinculadas a la pandemia han sido el aval definitivo de la Agencia Europea del Medicamento (EMA, por sus siglas en inglés) a la vacuna monodosis de Janssen, y la decisión del consejo interterritorial de Sanidad –que incluye al ministerio y a los representantes autonómicos– de no retrasar las segundas dosis de las vacunas de Pfizer y Moderna. El secretaro de Salud Pública de la Generalitat, Josep Maria Argimon, calificó la decisión como una "mala noticia". Argimon era partidario de alargar de tres a ocho semanas la administración de las segundas dosis, tal como han hecho otros países europeos –Italia, Francia o Alemania–, con el argumento de que esto permitiría tener a más gente vacunada en las próximas semanas, aunque fuera solo con una dosis.

Los casos vuelven a bajar

Pese a estar todavía muy lejos de lo que sería deseable, es obvio que la situación epidemiológica ha mejorado en Catalunya los últimos días y, sobre todo, se ha confirmado que la Semana Santa –cuando nos pudimos mover por todo el territorio autonómico con la burbuja de convivencia– no disparó los contagios. Tras el espejismo estadístico que produjeron los días festivos –con la inicial infradetección de casos y la posterior acumulación de positivos–, los datos se han normalizado esta semana y ya muestran una tendencia a la baja. La velocidad de propagación de la enfermedad, o tasa Rt, ha vuelto a situarse por debajo del 1, lo que significa que cada persona positiva de covid-19 contagia a menos de una, algo que no sucedía con normalidad desde la primera mitad del mes de marzo. El riesgo de rebrote también va a la baja y la media de casos diarios vuelve a situarse en unos 1.500.

Otros indicadores siguen altos, como la positividad de las pruebas, que está por encima del 6%, superando en más de un punto el nivel fijado por la Organización Mundial de la Salud (OMS) para tener la epidemia controlada. Además, la media de muertes diarias causadas por el coronavirus se sitúa entre las 15 y las 20 y la presión hospitalaria sigue muy elevada. Los pacientes covid en los hospitales catalanes son unos 1.600, claramente por encima de los 1.430 con los que se empezó abril, pese a decrecer en las últimas jornadas. Más preocupante es la situación en las UCI, con alrededor de 500 ingresados con coronavirus desde hace un par de semanas.

Se amplía al 50% el aforo de las actividades deportivas y las ceremonias religiosas

El Consejo Interterritorial descarta retrasar la segunda dosis de Pfizer y Moderna

Tras el aval de la EMA, esta semana han llegado a Catalunya las primeras vacunas de Janssen

Se acelera el ritmo de vacunación

Pese a los claroscuros, el conjunto de datos muestra como la cuarta ola de la pandemia está siendo menos intensa que las anteriores, algo que solo puede explicarse por el efecto de la campaña de vacunación. La última semana se han inyectado más de 300.000 dosis, y en el momento de cerrar esta edición el total supera los 1,65 millones de primeras dosis y las 600.000 de segundas. Más del 21% de la población catalana ha sido vacunada y cerca del 8% ha completado la pauta. Si no hay contratiempos, el ritmo se acelerará a partir de la semana que viene, básicamente por el incremento de los subministros de Pfizer y, finalmente, la entrada en juego de la de Janssen. En el caso de la primera compañía, el ritmo de entrega llegará a las 270.000 dosis cada siete días en Catalunya.

En lo que se refiere a Janssen, la EMA confirmó el martes que hay un "posible vínculo" entre el desarrollo de trombos sanguíneos "muy raros" y la vacuna, aunque certificó que los beneficios de vacunarse superan claramente a los riesgos. Básicamente el mismo diagnóstico que hizo hace algunas semanas con AstraZeneca. Tras la decisión del organismo de farmacovigilancia, la compañía Johnson & Johnson ha reanudado la distribución de la Janssen a la Unión Europa. La previsión es que hasta finales de junio lleguen 800.000 dosis a Catalunya, que inicialmente se emplearán para personas mayores de 70 años. El miércoles por la tarde llegaron las primeras 24.000, que se han empezado a inyectar a finales de semana. El crecimiento de las dosis ha provocado que Salut empiece a abrir los espacios para las vacunaciones masivas, como la Fira de Barcelona, que se estrenará en los próximos días.

ANNA FERRÀS-ACN

Un control de movilidad de los Mossos d'Esquadra en las Terres de l'Ebre.

El futuro del Reino Unido
'Aye', Escocia!

REUTERS-ACN

Nicola Sturgeon, primera ministra de Escocia.

Àngel Ferrero

La pandemia tensa las relaciones centro-periferia en Europa. La victoria casi segura de los independentistas escoceses en las próximas elecciones puede poner al Reino Unido de nuevo contra las cuerdas

Cuando la covid-19 fue declarada pandemia y se decretaron los primeros confinamientos, hubo una breve efusión de *coronaoptimismo*: bajo el dolor común, la humanidad tomaría finalmente conciencia de sus problemas para resolverlos. Una demostración de la fuerza del pensamiento católico, en su versión de hoja parroquial, sobre todo entre quienes dicen no ser ni cristianos ni católicos, sino de izquierdas. El coronavirus ha terminado siendo un catalizador del turbocapitalismo y, acelerándolo, ha exacerbado sus enfermedades sociales y problemas políticos. La gestión de la crisis sanitaria y la campaña de vacunación –que en Europa iba a ser un ejemplo frente al "Chernóbil chino"– ha tensado la relación entre centro y periferia. ¿Hubiera sido mejor una respuesta más centralizada o, por el contrario, una más federal? Esta pregunta recorre en una forma u otra el continente. Para los gobiernos, la tentación autoritaria es demasiado grande como para poder ignorarla.

No hace falta extenderse aquí, por sabido, en el caso español. En Alemania ha habido un debate en los medios por la reciente aprobación de la reforma de la Ley Federal para la Prevención de Infecciones, que permite a Berlín imponer restricciones a los *länder*, cuyas competencias se ven disminuidas. El portavoz del grupo parlamentario de La Izquierda, Dietmar Bartsch, llegó a calificar la aprobación de la enmienda de "bola de derribo del parlamentarismo".

Este es, en efecto, el tipo de medidas que en otros países no pueden más que sumarse a la lista de agravios nacionales y dar un impulso renovado a los movimientos independentistas. Es el caso claro de Reino Unido. El 12 de abril el diario *The Guardian* informaba de las advertencias contenidas en un informe de Philip Rycroft, secretario permanente del Departamento para la Salida de Reino Unido de la Unión Europea desde el año 2017 hasta 2019. "La pandemia –afirmaba el texto– ha alimentado la idea de un primer ministro «que habla solo por Inglaterra», a medida que las relaciones entre las cuatro naciones de Reino Unido se deterioran […]. La «unidad para la unión» en el Gobierno de Boris Johnson ha estado plagada de conflictos internos por la estrategia mientras aumentaban los apoyos para un segundo referéndum sobre la independencia de Escocia y se deterioraba la situación en Irlanda del Norte después del acuerdo del Brexit".

El coronavirus ha terminado siendo un catalizador del turbocapitalismo

Kettle: "Johnson le dice a Escocia que la Unión ya no está basada en el consentimiento"

John Major: "Escocia no se puede mantener para siempre en un acuerdo si desea ponerle fin"

Según el informe de Rycroft, "a medida que otras naciones del Reino Unido aprueban diferentes reglas y emiten diferentes mensajes para el confinamiento, la opinión pública puede estar adaptándose a la extraña idea de un primer ministro que habla solamente para Inglaterra".

Dos días después de la publicación de esta noticia, este mismo diario publicaba una columna de opinión de Martin Kettle titulada, significativamente, "Boris Johnson está diciéndole a Escocia que la Unión ya no está basada en el consentimiento", una idea de la que se derivaba que, si el *premier* británico "rechaza el referéndum por el que los escoceses han votado, no habría ninguna manera legal de abandonar Reino Unido". "Las implicaciones" de ello, sentenciaba Kettle, "son enormes".

Lo sostiene incluso quien fue el jefe de las negociaciones para el referéndum de independencia celebrado en 2014, Ciaran Martin, quien, en otro informe, del que se hizo eco *Financial Times*, alertaba de que negarse a permitir una segunda consulta haría que la Unión dejase de ser "una basada en el consenso" para pasar a ser otra "basada en la ley de la fuerza". A juicio de Martin, de rechazar un nuevo referéndum, "un siglo de Unión por consentimiento llegaría efectivamente a su fin" y "la Unión se convertiría en una entidad sostenida por la ley sin más".

En ese mismo medio, el exprimer ministro John Major, también conservador, manifestaba su preocupación: "Escocia no puede ser mantenida para siempre en un acuerdo si su pueblo desea ponerle fin", aseguraba. *The Economist* ilustraba la semana pasada la situación en la que se encuentra el país con un juego de palabras intraducible: "*From United Kingdom to Untied Kingdom*" [Del Reino Unido al Reino Desatado].

Sea como fuere, Johnson tiene ahora delante suyo el reto de sofocar un incendio que él mismo ha contribuido a avivar. No será una tarea fácil. Las elecciones al Parlamento escocés son el próximo 6 de mayo. En las últimas encuestas de intención de voto, el Partido Nacional Escocés (SNP) de Nicola Sturgeon obtenía una sólida victoria, con el 49,4%, situándose a una cómoda distancia de los conservadores (21,7%), aún a pesar de Alba Party, la escisión del SNP creada por el ex primer ministro escocés Alex Salmond.

El espejo escandinavo

Si Escocia se independizase, ¿qué país debería tomar como modelo? Ian Godden, Hillary Sillitto y Dorothy Godden han escrito un libro titulado *Scotland 2070* con el ánimo de rectificar "la pobre calidad y la perspectiva a corto plazo del debate político en Escocia". Para estos autores, un ejemplo a seguir sería Dinamarca, no solo por su prosperidad, sino porque, escribía Ian Jack en *The Guardian*, "como Alemania y Japón, se dice que Dinamarca debe su éxito como sociedad a una humillación nacional".

Unas 300.000 personas sufren pobreza farmacéutica en Catalunya

Voluntarias del Banc Farmacèutic durante la campaña de medicamentos solidarios.

La cantidad de ciudadanos que no pueden pagarse los medicamentos ha aumentado un 30% a raíz de la crisis por la pandemia de coronavirus

El Banc Farmacèutic atiende a personas en situación de pobreza extrema o con rentas bajas. A través de 50.000 voluntarios, ayuda a más de 2.000 usuarios.

Paula Ericsson
BARCELONA

La pobreza tiene muchas caras: la habitacional, la alimentaria, la energética... Pero hay una, la farmacéutica, de la que casi no se habla. Según el Banc Farmacèutic –ONG que se encarga del copago de los medicamentos recetados por la Seguridad Social de los pacientes que no pueden costeárselos–, casi el 4% de la población que vive en Catalunya la sufre. Antes afectaba a un 3,7%, pero desde la pandemia de coronavirus la cifra ha subido un 30%. Esto implicaría que unas 300.000 personas sufren esta desigualdad.

El responsable del Fons Social de Medicaments a Catalunya i Aragó, Homero Val Pérez, explica que ya en 2018 alrededor de un millón y medio de ciudadanos del Estado sufrían dificultades para adquirir productos sanitarios, desde agua oxigenada hasta un tratamiento crónico. Para intentar frenar esta desigualdad y bajo la inspiración de una iniciativa italiana, en 2005 nació el Banc Farmacèutic. En un inicio se hacían campañas de recogida de medicinas solidarias y las repartían a las entidades del tercer sector. "El problema era la trazabilidad del medicamento. ¿Quién lo dispensa? Seguramente personas sin titulación. Además, la mayoría de las veces no había un buen almacenamiento para los productos", apunta. Debido a eso, cambiaron de estrategia y empezaron a recaudar fondos para pagar la medicación de los más vulnerables. Es así como nació el Fons Social de Medicaments (FSM). El Banc Farmacèutic empezó en Barcelona y ya actúa en varias partes del Estado. Cuenta con más de 14.000 farmacias, 2.000 usuarios y 50.000 voluntarios.

El Fons Social de Medicaments

La ONG firmó en 2016 un convenio con el Institut Català de la Salut (ICS), y se inició el FSM, que es un programa de derivación en el que las trabajadoras sociales de la sanidad pública verifican la necesidad de los enfermos que muestran dificultades económicas para adquirir medicamentos. Cuando los profesionales comprueban que esta persona realmente no puede asumir este gasto, se le da de alta del servicio a través de una intranet. "A partir de este momento, el Banc Farmacèutic asume el gasto farmacéutico del paciente durante seis meses", subraya. La mayoría de usuarios sufre enfermedades crónicas –diabetes, asma–, y el 17% son menores, de los que más del 50% sufren trastornos nerviosos, como ansiedad o esquizofrenia. Después del primer semestre, la prestación se revisa por si la medicación o la situación económica de la persona han cambiado.

¿Qué supone dejar de pagar estos productos sanitarios? Desde 2012 –con gobierno del PP en el Estado–, el copago de las medicinas depende de la renda de cada individuo. Por ejemplo, las personas con más de 100.000 euros de ingresos pagan un 60%, mientras que los que tienen sueldos más bajos, de menos de 18.000 euros, pagan un 40%. "Cuando el paciente dice que no puede pagar, quiere decir que no puede hacer frente al copago que le corresponde", explica. Los usuarios del FSM aportan un mínimo mensual de 20 euros, y el farmacéutico de la farmacia colaboradora –hay más de 660 en Catalunya– le hace una simulación de venta, donde el fondo asume aquella medicación financiada por la seguridad social y prescrita con receta electró-

BANC FARMACÈUTIC

Con 1,5 millones al año se revertiría la situación

El responsable del Fons Social de Medicaments a Catalunya i Aragó, Homero Val, asegura que el Banc Farmacèutic tiene "vocación de desaparecer". Su función no solo es atender a los beneficiarios, sino que intenta dimensionar y cuantificar cuánto costaría sufragar el gasto farmacéutico de las personas vulnerables. La ONG ha atendido a más de 7.000 planes de medicación –que duran seis meses–, y ha deducido que se podría paliar la pobreza farmacéutica con 1,5 millones al año en los presupuestos de la Generalitat. "Son cifras aproximadas a partir de nuestra acción, pero creemos que es posible", asegura.

nica. "Hay tratamientos, como las cremas en los pacientes de quimioterapia a quienes se les reseca la piel, que lamentablemente no las cubre la seguridad social y que nosotros no costeamos", detalla Homero Val.

La Farmàcia Santa Caterina, que se encuentra en el Gòtic de Barcelona, es uno de los establecimientos que forman parte del programa. La farmacéutica Nieves Úbeda, el técnico Toni Martín y la también farmacéutica Laura Artiles forman un equipo alegre y que cree firmemente en la función del Banc Farmacèutic. Martín, con un tono amable y llano, explica su funcionamiento. "El banco paga a 60 días las aportaciones que debería pagar el paciente a través de una factura mensual". En un primer momento, los beneficiarios vienen acompañados por voluntarios de la iniciativa. "Así también es más fácil para ellos", cuenta.

La vergüenza como barrera

Uno de los problemas de los usuarios que han caído recientemente en la pobreza, o que sencillamente con su renta no pueden llegar a pagar las medicinas que necesitan, es la vergüenza. "La gente que está en la calle sabe cómo buscarse la vida porque le toca cada día, pero la que ahora tiene esta necesidad de ayuda siente vergüenza y orgullo, no sabe a qué puertas llamar, y no viene o solo lo hace cuando no le queda más remedio", lamenta Martín.

"Tienes que dejar la vergüenza, porque la vergüenza no te va a curar", sentencia Mereim, una de las beneficiarias del FSM. Nacida en Marruecos y ciudadana de Catalunya desde hace 21 años, sufre la enfermedad autoinmune Kikuchi-Fujimoto, lupus eitematoso sistémico y síndrome de Sjögren desde 2013. Tiene que tomar un total de 17 medicinas al mes. "Tengo un dolor de huesos continuo. He estado ocho meses de baja, el año pasado me dio tan fuerte el dolor que hasta me cambió la cara", detalla. Antes de ser usuaria del FSM no compraba todos los medicamentos. "Cobro 800 euros, pago 500 de alquiler, más luz, agua, tengo tres hijas...", justifica Mereim.

Cuando vio su situación, su doctora del CAP la derivó a una trabajadora social, le aceptaron la solicitud y dejó de pagar 100 euros al mes por sus remedios. "Para una persona que tiene los centavos contados vale mucho la pena. Al principio pensaba que no me lo darían, porque cobraba un sueldo, pero me lo han dado durante seis meses y me lo han vuelto a renovar. Estoy muy agradecida", celebra Mereim. Ahora bien, para ir hasta la farmacia de la que es beneficiaria tiene que hacer un recorrido de 20 minutos en autobús hasta otra parte de Santa Coloma de Gramenet, que es donde vive. Según Nieves Úbeda, hace falta que más farmacias como la suya se sumen a la iniciativa, y para eso es necesario visibilizar tanto la pobreza farmacéutica como el trabajo que se hace desde la ONG.

Más desigualdad, que perjudica a las rentas más bajas

Mientras las medicinas de los crónicos valen entre 25 y 30 euros mensuales, los usuarios más vulnerables no pueden pagar ni 10

P. E. N.
BARCELONA

Antes de la crisis económica provocada por la pandemia, el Banc Farmacèutic atendía sobre todo enfermedades crónicas –cáncer, lupus, diabetes–, cuya medicación costaba entre 25 y 30 euros. A partir de 2020 la pobreza farmacéutica se amplió, pues aumentó un 30% en Catalunya y se empezó a atender a personas que hasta entonces no necesitaban la ayuda. "Desde entonces detectamos mucha necesidad de medicación, pero de bajo presupuesto, menos de 10 euros", detalla el responsable del Fons Social de Medicaments a Catalunya i Aragó, Homero Val. "No pueden permitirse ni cuatro euros al mes, porque eso implica que durante dos días no pueden comer", puntualiza. Val explica que en el Estado solo se toma la mitad de la mediación prescrita. Algunos compran para tener medicamentos de reserva y caducan; otros no los consumen porque no pueden pagarlos, lo que puede empeorar las enfermedades.

Frente a esta situación de creciente precariedad, la ONG decidió ampliar su acción y abrir el Fons Social d'Emergència y la Campanya Sanitària d'Emergència. "Se trata de atender a pacientes que no pueden siquiera pagarse un tratamiento agudo, como sería el de la gripe o el de un herpes", ejemplifica. Mientras que el Fons Social de Medicaments actúa a través de la sanidad pública, el de emergencia trabaja directamente con entidades del tercer sector, que son quienes hacen la derivación.

En el caso de la Farmàcia Santa Caterina, situada en el Gòtic de Barcelona, hay diversos usuarios que vienen de la parroquia de Santa Anna, lugar en el que ayudan a los más necesitados y donde, debido a la pandemia, el perfil de beneficiarios sin recursos se ha diversificado. Según Toni Martín, a esa entidad no solo les dan medicinas, sino también leche para bebés, por ejemplo. "En la cola de Santa Anna el perfil es gente como yo, vestida con tejanos, zapatillas y una camiseta. No los ves necesitados. Son personas que están en ERTE, ERE, o que se han quedado sin trabajo y han caído en la pobreza farmacéutica y en la de todos los campos", lamenta.

Para conseguir estos productos, los farmacéuticos llaman a los comerciales de los laboratorios, y la gran mayoría los ofrecen sin problemas cuando saben a quién van dirigidos, según Martín. Frente a la posibilidad que la Generalitat pudiese incluir estos 1,5 millones en su presupuesto para paliar la pobreza farmacéutica, los tres trabajadores de la Farmàcia Santa Caterina dudan sobre la voluntad política. "Tendremos que seguir dependiendo de la voluntad de la gente, i cuanta más información haya más se conseguirá", concluye.

BANC FARMACÈUTIC

"No se pueden permitir cuatro euros al mes: no podrían comer dos días"

XAVIE PI-ACN

Miembros de las entidades que integran la plataforma SOS Costa Brava frente a las antiguas instalaciones de Radio Liberty de Pals, en agosto del año pasado.

La protección de la Costa Brava se queda a medio camino

Las plataformas ecologistas celebran el Plan Director Urbanístico aprobado por la Generalitat por ser un primer paso, aunque piden más ambición. También señalan a los ayuntamientos, a los que les exigen "valentía" para avanzar más metros contra la especulación inmobiliaria

Maria Rubio
BARCELONA

La Costa Brava es uno de los parajes naturales más valorados del territorio catalán, y por ello uno de los más explotados por las grandes fortunas. Este privilegiado paisaje mediterráneo se ha visto asolado por la construcción de segundas residencias para las élites y la explotación turística. Durante los últimos años, las plataformas ecologistas lograron el compromiso de la Generalitat para crear un nuevo Pla Director Urbanístic (PDU) que lograra restringir los espacios urbanizables y parar proyectos aprobados o en marcha. Después de dos moratorias y más de dos años desde el inicio del proceso, la Costa Brava goza de un nuevo PDU que ha logrado evitar la construcción de 15.000 viviendas. La otra cara de la moneda son las otras 16.000 viviendas que podrán salir adelante. Los ecologistas valoran "el primer paso" de la Generalitat y señalan la responsabilidad de los ayuntamientos, que también tienen algunas competencias. Por el contrario, varias administraciones locales no son proclives a desclasificar más territorio y otras se muestran contrarias a partes del PDU.

Ribot (SOS Costa Brava): "El PDU demuestra que se podían desclasificar terrenos urbanizables"

Selva (Begur): "No es que quiera construir más, es que no puedo decir que no si se puede"

Puig (Palamós): "Lo que tenemos como urbanizable se adecua a la normativa"

El PDU ha incluido a todos aquellos municipios que no cuentan con un planeamiento municipal adaptado a los criterios del Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines. Esto incluye hasta 17 municipios, lo que ha supuesto una revisión de 201 suelos en los que se podrían haber llegado a construir hasta 31.000 viviendas. La exclusión de 86 parcelas, que pasarán de ser suelo urbanizable a espacios abiertos, es lo que evitará la construcción de la mitad de las viviendas que estaban previstas, según la Generalitat.

"Tossa de Mar iba a crecer en unas 900 viviendas. Con el PDU, tan solo perdemos 125, que es muy poco, pero nos ayuda a preservar la belleza del patrimonio paisajístico", cree Ramón Gascons (Endavant Tossa), actual concejal del municipio. Entre las descalificaciones más históricas está la de Cala Morisca, un espacio amenazado multitud de veces. "Hacer grandes urbanizaciones con chalets o segundas residencias que aportan movimiento 30 días al año vendiéndose el paisaje no compensa", añade.

Como Cala Morisca, también se ha atendido la demanda histórica de desclasificar la Cala Banys, en Lloret, un enclave con menos protagonismo mediático. "Se trata del último pinar que queda entre la playa de Fanals y la de Lloret. Querían construir un hotel de 10.000 metros cuadrados", explica Jordi Palaudelmas, de SOS Lloret. Lamenta que el PDU "se queda corto" por, entre otras cuestiones, no haber abordado el proyecto de la C-32: "Es un detonante para la especulación, que tiene un impacto paisajístico enorme".

Presión a los ayuntamientos

La plataforma SOS Costa Brava cree que el PDU es un "primer paso", pero aún se está lejos de proteger la costa. "El PDU demuestra que sí que se podía desclasificar terrenos urbanizables, algo a lo que se habían negado los ayuntamientos, pero se queda a medio camino", reclama el abogado de la entidad, Eduard Ribot. Parte de estas renuncias se deben a las compensaciones millonarias que se podrían derivar de un pleito judicial a causa de más desclasificaciones, algo que la Generalitat ha querido evitar.

Después de este PDU, ahora la pelota la tienen los ayuntamientos, que deberán revisar sus planes municipales para adecuarlos a la nueva normativa. Es entonces cuando los municipios también podrán evitar que proyectos urbanísticos salgan adelante alegando el interés natural de una zona: "Cualquier ayuntamiento tiene derecho a variar el planeamiento. Eso es lo que les exigiremos a Palafrugell, Tamariu, Platja d'Aro o Palamós", con zonas desprotegidas por el PDU, según explica Ribot, quien apunta que SOS Costa Brava presionará para proteger los pinares costeros.

Entre reducir y desclasificar

Pero no todos los ayuntamientos están dispuestos a desclasificar. La alcaldesa de Begur, Maite Selva (JxCat), dice que "acataran el PDU", aunque hubiera preferido que redujeran las zonas urbanizables en vez de descalificar. Hablamos con ella el día que un juzgado paralizaba las obras de una vivienda aislada en el Puig de Montcal, paraje natural de la red europea Natura 2.000, por su interés ecológico e irregularidades en la licencia: "Presentaremos recurso". Sobre si el ayuntamiento desclasificará más zonas reclamadas por los ecologistas, Selva afirma que no están dispuestos a parar las licencias: "No es que quiera construir más, es que no puedo decir que no donde sí que se puede".

Por su parte, el alcalde de Palamós, Lluís Puig (ERC), asegura estar de acuerdo con el PDU y su filosofía, aunque tampoco se presta a desclasificar más suelo: "Si el PDU no ha desclasificado es que lo que tenemos como urbanizable se adecua a la normativa". De hecho, el PDU no ha desclasificado ninguna zona de Palamós, Castell-Platja d'Aro, Calonge i Sant Antoni, Palafrugell y Castelló d'Empúries, al considerar que sus planes municipales ya se adecúan a la normativa ambiental.

Irene Gisbert, de SOS Palafrugell, no piensa lo mismo: "Los POUM [planes urbanísticos municipales] no siguen las leyes ambientales". En su municipio siguen batallando por la protección de Aigua Xelida, la montaña de Sant Sebastià, y contra los proyectos en el Cap Roig y del Golfet, ambos judicializados. Cree que a los ayuntamientos les falta "valentía" para confrontar una mirada cortoplacista: "En Palafrugell hay quien vive del mantenimiento de casas fantasmagóricas que necesitan servicios semanales a pesar de que durante 10 meses no las ocupa nadie. Luego también están aquellos que poseen los terrenos y que hacen una fortuna construyendo, que ejercen una gran presión", alega.

Otro de los motivos por los que Jordi Palaudelmàs cree que los municipios sucumben a la fiebre del ladrillo es la falta de recursos, que convierte las licencias de obras en una forma fácil de hacer dinero. A esto se le suma las necesidades específicas de los pueblos turísticos, que se ven solos asumiendo una gran población flotante: "Tienen una serie de necesidades extra para llegar a las urbanizaciones turísticas. Por ejemplo, las conexiones por carretera, alumbrado o recogida de basura, entre otras". Todo ello para urbanizaciones dispersas, lejos del núcleo municipal, con pocos habitantes y que asumen pocos impuestos. Los ayuntamientos absorben estos costes con sus presupuestos municipales, un modelo que derrocha recursos durante todo el año para disfrute de unos pocos durante unos pocos días.

Integración paisajística

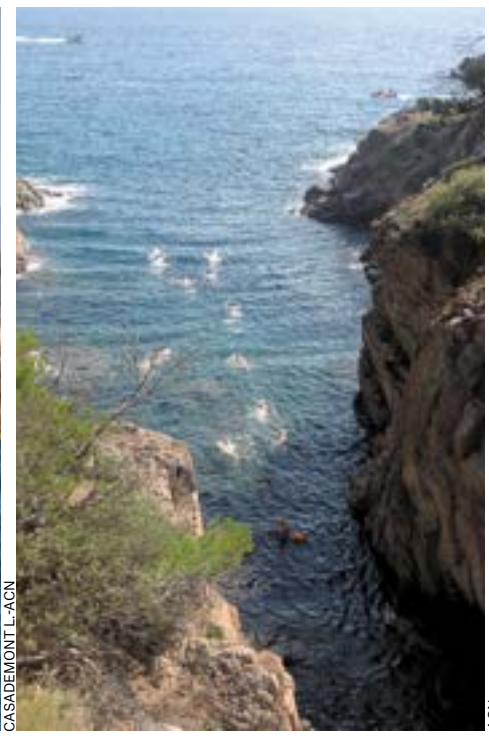
Por último, el PDU también establece una regulación para integrar nueva construcción en el paisaje de la Costa Brava que regula cuestiones como el número de plantas que pueden tener los edificios o las limitaciones de los proyectos según la pendiente del terreno. Algunos ayuntamientos han anunciado que presentarán alegaciones contra estas, puesto que creen que son ambiguas, como en Palamós: "El plan actual hace que los ayuntamientos podamos aplicar criterios distintos para desclasificar", alega el alcalde Lluís Puig. Por el contrario, el abogado de SOS Costa Brava, Eduard Ribot, se muestra taxativo contra esta iniciativa que considera "lamentable": "Hay otras fórmulas, como pedir una circular interpretativa al Govern o hacer una consulta vinculante sobre las dudas que tengan".

Gisbert (SOS Palafrugell): "Los POUM no siguen las leyes ambientales"

Palaudelmàs (SOS Lloret): "La C-32 es un detonante para la especulación"

CASADEMONT L.-ACN

ACN

Una lancha junto a las islas Formigues. A la derecha, nadadores en una de les Vies Braves de la Costa Brava.

La logística, el 'refugio' inversor en la pandemia

La contratación de suelo se ha duplicado este año, mientras los expertos vaticinan una relocalización de la producción y cambios en el comercio online para mejorar la sostenibilidad del transporte

GEMMA SÁNCHEZ-ACN

Zona de frutas y verduras de Mercabarna, el mercado mayorista ubicado en la Zona Franca de Barcelona.

David Rodríguez
BARCELONA

Con una aportación del 13,9% del Valor Añadido Bruto (VAB) de la economía catalana y una ocupación de 128.000 personas solo en el área de Barcelona, la logística se ha convertido en un sector pujante en pleno periodo de crisis. De hecho, según el estudio *La logística, un motor para Catalunya*, elaborado por la Cambra de Comerç de Barcelona y la Unió de Polígons Industrials de Catalunya (UPIC), cada 1.000 metros de construcción generan una media de entre seis y ocho puestos de trabajo. Los más demandados, según los impulsores del informe, son los perfiles de ingenieros de *software* o desarrolladores web. Pero este *boom* plantea interrogantes a corto plazo sobre el agotamiento del suelo logístico, y más a largo plazo sobre los límites del comercio electrónico, sustentado en cadenas de suministro excesivamente largas y en déficits de sostenibilidad en el transporte, especialmente en la última milla.

La directora de la UPIC, Sílvia Solivellas, asegura que "hacen falta mecanismos de colaboración público-privada para impulsar la ejecución del suelo programado urbanísticamente y la transformación del obsoleto o en desuso en la primera y segunda corona de Barcelona". En los últimos 14 años, la superficie logística en Catalunya ha crecido en más de tres millones de metros cuadrados. En el estudio de la Cambra y la UPIC se constata que la disrupción tecnológica y la reducción de la huella de carbono son algunos de los retos de las empresas del sector logístico. "Nuestras plataformas se han transformado en verdaderas tractoras de ocupación de valor añadido, más tecnificadas, sostenibles e innovadoras", asegura Solivellas. De hecho, precisa que el 65% de los trabajadores cuenta con estudios de FP o universitarios.

En 14 años, la superficie logística en Catalunya ha crecido en más de tres millones de metros

Ha resistido mejor la crisis que la vivienda, las oficinas, el comercio o los hoteles

El mismo informe alerta de las bajas tasas de disponibilidad de suelo logístico en Catalunya, que son tan solo del 3%. En el caso de la capital y de la primera corona metropolitana, el porcentaje baja al 1,2%. Solivellas destaca que este hecho "incide directamente en la competitividad de las empresas del sector industrial y comercial catalanas". Entre enero y marzo de este año, la contratación de suelo logístico se ha disparado un 126%, alcanzando los 246.098 metros cuadrados. Los datos de la consultora inmobiliaria Savills Aguirre Newman reflejan el momento dulce que vive el sector. En este periodo, se han sellado 14 contratos de superficie, cerca de

ÀLEX RECOLONS-ACN

El almacén de Amazon en Castellbisbal (Vallès Occidental).

los 20 contabilizados en el año 2019. Estas operaciones han aumentado por el auge del comercio electrónico y las nuevas tendencias de consumo.

La directora del departamento Industrial y Logístico de Savills Aguirre Newman, Gloria Valverde, reconoce que "el interés de los fondos internacionales en Barcelona decae y se ve limitado por la falta de producto de nave construida y de suelo para promover". Ante esta realidad, los inversores han optado por buscar soluciones creativas o sondear nuevos mercados. Así, Savills Aguirre Newman está impulsando la contratación en Girona o Tarragona. La superficie logística ha resistido mejor la crisis de la covid-19 que otros ámbitos que han perdido rentabilidad, como la vivienda, las oficinas, el comercio o los hoteles. Pese a que durante el primer trimestre del año pasado los activos cayeron un 0,5%, cerraron 2020 con un crecimiento de entre el 4% y el 6%, convirtiéndose en un refugio para los inversores en tiempos como los actuales.

La convivencia de dos modelos

En el sector logístico catalán conviven dos modelos claramente diferenciados. Por un lado, el utilizado básicamente por el sector agraolimentario, caracterizado por circuitos de comercialización cortos y con una alta rotación del producto. Por otro, el seguido por las grandes distribuidoras de comercio electrónico, centradas en la sobreocupación del espacio, la automatización de las actividades y con problemas con las condiciones laborales de sus trabajadores.

En el primer caso, representado por el mercado mayorista de Mercabarna, la logística sirve como punto de conexión entre los productores y los vendedores. En la instalación se ha puesto en marcha un *marketplace* logístico, en el que ya se han inscrito seis empresas del sector de la fruta y el pescado, acompañadas de firmas de transporte. Las compañías de Mercabarna exportan un 35% de su producción. Anualmente, el mercado barcelonés gestiona más de un millón de toneladas de fruta.

El segundo modelo, simbolizado por empresas como Amazon, supone una sobreocupación del espacio que deja escaso retorno directo en la economía local. A finales de marzo, la multinacional anunciaba la adquisición de dos terrenos en Mollet del Vallès (Vallès Oriental) y el Far d'Empordà (Alt Empordà), donde la firma se ha reservado 85.000 metros cuadrados. La intención es que el centro sirva como punto de suministro del sur de Francia.

La logística del sector agraolimentario destaca por sus circuitos de comercialización cortos

Amazon supone una sobreocupación del espacio con poco retorno en la economía local

"No está claro que el modelo de distribución del comercio electrónico sea sostenible"

En un contexto donde la demanda logística crece por el alza del comercio internacional y el online, será necesaria la colaboración para satisfacer estas necesidades. Es el pronóstico de Oriol Montanyà, responsable del área de operaciones y logística de la Barcelona School of Management (BSM), un centro adscrito a la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Montanyà, que durante seis años fue director logístico de Mercadona, reivindica la transformación del sector: "Ha pasado de ser una palanca de reducción de costes a una generadora de valor añadido".

Montanyà divisa que la pandemia traerá nuevos aires de ralentización industrial. El último ejemplo que lo demuestra, según precisa, es el incidente del barco *Even Given*. "Hemos comprobado cómo las garantías de servicio en las cadenas de suministro largas, especialmente de productos estratégicos, cada vez son menos fiables", mantiene. La tendencia que se vislumbra está marcada por una posible relocalización de la producción y un hipotético retorno a la actividad industrial.

Hacia la regionalización

Como muestra de la fortaleza de las cadenas cortas de comercialización, Montanyà recuerda que el sector agroalimentario resistió con nota durante el primer confinamiento. El experto alude a los recientes informes de consultoras y empresas de logística en los que se vislumbra que las cadenas de suministro se encaminan a una regionalización rápida y ágil para lograr resiliencia. Imaginando el futuro más cercano, Montanyà asegura que "no está claro que el modelo de distribución del comercio electrónico sea sostenible económica, social y medioambientalmente". En este sentido, añade que se producirán cambios por los impactos ambientales en la movilidad o por las condiciones laborales. "El comercio online no puede crecer indefinidamente sobre la falsa gratuidad de las entregas y el transporte", agrega.

Para dar respuesta a la presión del comercio internacional sobre la demanda logística, Montanyà cree que no se debe rehusar el debate sobre las cadenas de suministro o la relocalización. "Tienen que cambiar las reglas del juego, ya que no podemos seguir banalizando el coste de la última milla", indica. Asimismo, alerta de otra necesidad inaplazable. "Si la logística crece, necesita el desarrollo de nuevas infraestructuras". Por eso, plantea la urgencia de avanzar en proyectos como el del Corredor Mediterráneo o las conexiones ferroportuarias. Los agentes del sector coinciden en que la logística es el primer ingrediente de la receta de la competitividad. Para cocinar el plato, la colaboración de los actores y la reflexión sobre las cadenas de suministro, la sostenibilidad y las condiciones laborales resultan imprescindibles.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

El 'new Green Deal' de Barcelona

Durante las jornadas Barcelona reAct, celebradas la semana pasada, el primer teniente de alcalde, Jaume Collboni –en la imagen–, presentó una iniciativa que tiene el objetivo de reactivar la economía de la ciudad, crear 100.000 puestos de trabajo y cambiar el modelo económico por uno más sostenible y competitivo. Collboni desglosó que las nuevas iniciativas se concentrarán en la Zona Franca, Montjuïc, el centro de la ciudad, el 22@ o el eje Besòs, con el propósito de desarrollar proyectos urbanos de usos mixtos, que apuesten por la movilidad sostenible y la construcción de vivienda asequible. Como lecciones aprendidas de la crisis, Collboni expuso la importancia de plantear un modelo turístico sobre nuevas bases y situó "la gestión de los bajos comerciales como un nuevo ámbito muy potente a desarrollar". El primer teniente de alcalde recordó que hay más de 5.000 bajos comerciales sin actividad en la ciudad, lo que genera 1,5 millones de metros cuadrados de techo disponible para nuevas inversiones.

EL QUINZE de Público

PUNTUALS, PROPERS I POPULARS

Distribució gratuïta i personalitzada. Segmentació territorial a l'àrea metropolitana

40.000 exemplars setmanals

Biblioteques

BARCELONA
Bib. Ateneu Barcelonès
Bib. Barceloneta-La Fraternitat
Bib. Bellvitge
Bib. Bon Pastor
Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
Bib. Can Rosés
Bib. Canyadó i Casagemes-Joan Argenté
Bib. Canyelles
Bib. El Carmel-Juan Marsé
Bib. Clarà
Bib. El Clot-Josep Benet
Bib. Collserola-Josep Miracle
Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
Bib. Fort Pienc
Bib. Francesc Candel
Bib. Francesca Bonnemaison
Bib. Gòtic-Andreu Nin
Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
Bib. Horta-Can Mariner
Bib. Ignasi Iglésias-Can Fabra
Bib. Jaume Fuster
Bib. Joan Miró
Bib. Nou Barris
Bib. Poblenou-Manuel Arranz
Bib. Poble-sec-Francesc Boix
Bib. Ramon d'Alòs-Moner
Bib. Les Roquetes
Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
Bib. La Sagrera-Marina Clotet
Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
Bib. Sant Martí de Provençals
Bib. Sant Pau-Santa Creu
Bib. Trinitat Vella-José Barbero
Bib. Vallcarca i els Penitents-M. Antonieta Cot
Bib. Vapor Vell
Bib. Vila de Gràcia
Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
Bib. Zona Nord

ABRERA
Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA
Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA
Bib. Can Casacuberta
Bib. Llefià-Xavier Soto
Bib. Lloreda
Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS
Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY
Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS
Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS
Bib. de Castelldefels-Ramon Fernàndez Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS
Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT
Bib. Marta Mata
Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Bib. Central Pare Miquel

GAVÀ
Bib. Josep Soler Vidal
Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Bib. La Bòbila
Bib. La Florida
Bib. Josep Janés
Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU
Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI
Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC
Bib. Can Sant Joan
Bib. Elisenda de Montcada

MONTGAT
Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIOL
Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT
Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT
Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR
Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET
Bib. Ripollet

RUBÍ
Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL
Bib. Can Puiggener
Bib. del Nord
Bib. de Ponent
Bib. Els Safareigs
Bib. del Sud
Bib. Vapor Badia

SANT ADRIÀ DE BESÒS
Bib. Font de la Mina
Bib. Sant Adrià

SANT ANDREU DE LA BARCA
Bib. Aigüestoses

SANT BOI DE LLOBREGAT
Bib. Jordi Rubió i Balaguer
Bib. Maria Aurèlia Capmany

SANT CUGAT DEL VALLÈS
Bib. Central Gabriel Ferrater
Bib. de Mira-sol-Marta Pessarrodona
Bib. de Volpelleres-Miquel Batllori

SANT FELIU DE LLOBREGAT
Bib. Montserrat Roig

SANT JOAN DESPÍ
Bib. Mercè Rodoreda
Bib. Miquel Martí i Pol

SANT JUST DESVERN
Bib. Joan Margarit

SANTA COLOMA DE GRAMANET
Bib. Can Peixauet
Bib. Central de Santa Coloma de Gramenet
Bib. del Fondo
Bib. Singuerlín-Salvador Cabré

Punts de recollida

Arc de Triomf
Bac de Roda
Badalona-Pompeu Fabra
Baix Llobregat
Barceloneta
Bellvitge
Can Vidalet
El Carmel
Catalunya
Ciutadella-Vila Olímpica
Mercat de Collblanc
Escola Industrial
Espanya
Fabra i Puig
Fondo
Fontana
Francesc Macià
Glòries
Horta
Hospital Clínic
Jaume I
Lesseps
Llucmajor
Maria Cristina
Palau Reial
Palau Robert
Paral·lel
Passeig de Gràcia-Gran Via
Poblenou
Pubilla Casas
Rambla Catalunya-Rosselló
Rambla-Boqueria
Sagrada Família
Sagrera
Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
Sant Andreu
Santa Eulàlia-Torrassa
Sants Estació
Sarrià
Torrassa
Universitat
Ronda Universitat-Pelai
Vall d'Hebron
Virrei Amat
Zona Universitària

Vallès Occidental

Baix Llobregat

Barcelonès

Maresme

Les claus de la setmana

La xifra

8.291

acomiadaments

CaixaBank ha plantejat un ERO que afectarà 8.291 treballadors, el 18% de la seva plantilla, i el tancament de 1.534 oficines a tot l'Estat, després de la fusió amb Bankia.

Última hora

El CIS apunta a la victòria de l'esquerra a Madrid

Redacció · Barcelona

El baròmetre *flaix* del CIS sobre les eleccions del 4-M a Madrid dona a Díaz Ayuso (PP) entre 54 i 56 escons, i a Vox 11-13. Només una combinació li garanteix els 69 diputats de la majoria absoluta. L'esquerra sumaria amb més comoditat entre 67 i 73 escons. El PSOE n'obtindria entre 34 i 36, Més Madrid entre 22 i 24, i Podem 11-13. Cs, sense representació.

El tuit

Jordi Magrinyà @MagrinyaJordi · 20 abr.
El cartell de Vox carregant contra menors migrants està pensat perquè el vegi el màxim de gent possible. Vox compta amb la difusió que se li fa des de l'esquerra per criticar-lo, i així amplifica el seu missatge en un cercle molt més ampli. No difongui's la seva merda.

1 9 31

Gerard Piqué @3gerardpique · 21 abr.
Football belongs to the fans. Today more than ever. [El futbol pertany als aficionats. Avui més que mai.]

7,6 mil 30,3 mil 140,9 mil

La imatge

FOTÒGRAFES: RAQUEL NAVARRO I NEREA COLOMÉ (ACN)

Tancada d'estudiants a la Universitat de Barcelona

Estudiants de la UB han ocupat el rectorat durant diversos dies en el marc de la campanya *Compromís contra la Crisi Educativa*, amb què reclamen als rectors un model universitari públic i equitatiu.

Els titulars

SENTÈNCIA EXEMPLAR CONTRA AGRESSIONS SEXUALS

"Condemnat a 31 anys de presó l'autor material de la violació múltiple a Sabadell"

Divendres, 16 d'abril

MESSI LIDERA EL FC BARCELONA

"El Barça es proclama campió de Copa contra l'Athletic (0-4) i revifa amb el primer títol de Koeman"

FCB

Dissabte, 17 d'abril

LA UEFA AMENAÇA AMB REPRESÀLIES

"La Superlliga europea obre una dura guerra en l'elit del futbol"

Diumenge, 18 d'abril

DEBAT SOBRE L'ORDRE PÚBLIC

"Els Mossos fan públic el protocol d'ús del foam: després d'«esgotar les vies del diàleg», però permet que es dispari sense avís previ"

Dilluns, 19 d'abril

VEREDICTE HISTÒRIC CONTRA ELS ABUSOS POLICIALS

"L'exagent de policia Derek Chauvin és declarat culpable d'assassinat per la mort de George Floyd als EUA"

Dimarts, 20 d'abril

PLA CONTRA LA CRISI GENERADA PER LA PANDÈMIA

"El Tribunal Constitucional alemany desbloqueja els fons de reconstrucció europeus"

Dimecres, 21 d'abril

EL QUINZE de Público

DIRECCIÓ **Ferran Espada** COORDINACIÓ **Marc Font** DIRECCIÓ GENERAL **José María Crespo** DIRECCIÓ EDITORIAL **Marià de Delàs** GESTIÓ **Pablo de Zárraga** PRODUCCIÓ **Pauta Media S.L.** EDICIÓ **Carla de Puig i Néstor Bogajo** REDACCIÓ **Jordi Bes, Queralt Castillo, Roger Castillo, Cugat Comas, Natàlia Costa, Alba Fernández, Àngel Ferrero, Montse L. Cucarella, Paula Ericsson, Lídia Penelo, Emma Pons, Leire Regadas, Jordi Ribalaygue, Yolanda Rico, David Rodríguez, Àlex Romaguera, Maria Rubio, Judith Vives i Víctor Yustres** FOTOGRAFIA **Montse Giralt** CORRECCIÓ **Carme Casals** DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ **Manuel Cuyàs, Berta Rosés i Clara Miralles** IMPRIMEIX **Impresa Norte** DIPÒSIT LEGAL **M-6647-2019** CONTACTE **elquinzepublico@pautamedia.com | redaccio@diaripublic.cat** VISITA EL WEB **https://especiales.publico.es/pages/el-quinze | www.diaripublic.cat**

LA SÚBITA

Un instant de l'espectacle 'Prácticas de lo invisible', de La Súbita.

El Dia de la Dansa, als centres cívics

Judith Vives

El 29 d'abril es commemora el Dia Internacional de la Dansa, una data fixada per la Unesco en honor a Jean-Georges Noverre, considerat el creador del ballet modern al segle XVIII. Després que l'any passat la celebració va caure en ple confinament, aquest 2021 molts espais i equipaments es preparen per commemorar la jornada amb diversos espectacles presencials. És el cas dels centres cívics de Barcelona, que dediquen part de la seva agenda cultural de l'abril i el maig a aquesta disciplina.

El districte de Gràcia, on conviuen més entitats, escoles, ballarins, coreògrafs, col·lectius independents i altres professionals relacionats amb la dansa de la ciutat de Barcelona, organitza la Setmana de la Dansa a Gràcia, amb espectacles que es podran veure en diversos espais, entre ells alguns centres cívics. A El Coll-La Bruguera tindrà lloc la *masterclass* de Shuffle Dance. A La Sedeta s'hi veuran els espectacles de dansa contemporània a càrrec de l'alumnat d'Àrea, espai de dansa i creació; i també *Parrà*, a càrrec de Miquel Barcelona i Marc Vilajoana. El dia 28 es farà *Identitat*, una peça creada en residència al CC Teixonera i que és una avantsala del festival Territori en Dansa, que se celebra del 6 al 9 de maig. Aquest festival –el cicle estrella de l'equipament de la Teixonera– exhibirà els espectacles *Júpiter* i *Dansateca*. També acollirà una marató d'espectacles que inclou quatre peces, així com les propostes del concurs TDC i els espectacles *All inclusive* i *Trasla2*.

Als altres districtes, el Centre Cívic El Sortidor, al Poble-sec, presentarà les propostes *Prácticas de lo invisible* i la dansa vertical de *Les filles d'Eva*. El Centre Cívic Barceloneta –un altre dels espais de la xarxa que viu intensament la dansa– programa una doble sessió amb les peces *Guie'biaani* i *Bufonades*. El programa del circuit Barcelona Districte Cultural també inclou l'espectacle *Interferències*, de percussió corporal per a un públic juvenil, que es podrà veure als casals de Sarrià i La Sagrera-La Barraca. I al CC Joan Oliver-Pere Quart es farà *Molsa*.

Per altra banda, a partir del 30 d'abril se celebrarà el 27è Festival de Dansa de Nou Barris, amb el CC Zona Nord com a principal escenari, mentre que el Centre Cívic de la Sagrada Família acollirà el sisè cicle Apropa't a la Dansa, amb espectacles com ara *Mecal en dansa*, *Pràctiques de data* i *Topografia del moviment*.

Al Centre Cívic Parc Sandaru, al Parc i la Llacuna del Poblenou, s'ha programat la peça *Respirant dansa*, que es podrà veure en dues sessions els dies 5 i 8 de maig. Finalment, la celebració del 39è Dia Internacional de la Dansa als centres cívics de Barcelona es tancarà amb la triple proposta del CC Can Clariana Cultural: *Subterfugio*, *Human* i *Mirage*.

DATA Fins al 8 de maig
LLOC Centres cívics de Barcelona
PREU En funció de l'espectacle

Primavera a l'Hospitalet amb El Pot Petit, Miki Núñez i Poveda

Miki Núñez, Miguel Poveda i El Pot Petit seran els protagonistes dels Concerts de Primavera que tindran lloc els dies 23 i 24 d'abril a La Farga, dins de la programació de les Festes de Primavera de l'Hospitalet de Llobregat. Després d'haver-se de suspendre l'any passat a causa de la pandèmia, la ciutat recupera aquest any la música en directe. Ho fa amb el renovat concepte dels Concerts de Primavera, amb els quals l'Ajuntament vol fer un pas endavant cap al retorn a la normalitat i apostar obertament per la cultura i la música en directe.

Donarà el tret de sortida al cicle de concerts Miki Núñez, que actuarà aquest divendres 23 d'abril a les 20 hores, presentant una proposta plena de colors. El dissabte 24 d'abril, a les 12 hores, tindrà lloc una sessió matinal i familiar amb El Pot Petit, un dels espectacles favorits dels més joves. I ja a la tarda, a les 20 hores, el cantant Miguel Poveda acomiadarà els Concerts de Primavera amb el *cante* que l'ha convertit en una de les veus més destacades i reconegudes del flamenc a escala mundial.

En aquesta edició, el recinte s'ha adaptat per establir tots els protocols sanitaris i de seguretat, amb un aforament limitat amb cadires numerades i distància social.

DATA 23 i 24 d'abril
LLOC La Farga (l'Hospitalet)
PREU En funció del concert

THE PROJECT

Miguel Poveda, que aquest dissabte actua a l'Hospitalet.

Sant Jordi medieval a Montblanc

Montblanc celebra la seva tradicional Setmana Medieval coincidint amb la diada de Sant Jordi. Fins al 25 d'abril, el municipi de la Conca de Barberà programa activitats adaptades a les restriccions per la pandèmia de covid-19. Els organitzadors faran la representació de la llegenda de Sant Jordi adaptada als protocols sanitaris, a més de diversos actes de petit format i aforament limitat.

DATA Fins al 25 d'abril
LLOC Carrers i places de Montblanc
PREU Gratuït

B-A-F: música, art visual i llum

B-A-F és un grup de dones artistes de diferents disciplines que, en els seus espectacles, estableixen relacions de diàleg entre música, art visual en directe i llum. El 23 i 24 d'abril, a la Lleialtat Santsenca, es pot veure un dels seus espectacles multidisciplinaris amb una sessió de música en directe d'Aurora Bauzà, visuals artesanals de Carme Gomila i Odile Carabantes, i el disseny de llums de Gabriela Bianchi.

DATA 24 d'abril
LLOC Lleialtalt Santsenca (BCN)
PREU 6 €

Òpera participativa a l'escenari del Liceu

El Gran Teatre del Liceu estrena *El monstre al laberint*, una òpera participativa i coral de Jonathan Dove. Es tracta d'una creació col·lectiva en què joves de diversos instituts comparteixen escenari amb professionals de la música i les arts escèniques. L'espectacle forma part de la programació *El Petit Liceu*. Dirigida per Paco Azorín, l'obra reinterpreta el mite de Teseu i el minotaure des d'una mirada actual, que ofereix alhora una experiència artística i una reflexió.

DATA Fins al 27 d'abril
LLOC Gran Teatre del Liceu (BCN)
PREU 15 €

Alan Bennett a l'Akadèmia

Lurdes Barba, Imma Colomer i Lina Lambert interpreten al Teatre Akadèmia alguns dels monòlegs escrits pel britànic Alan Bennett per a la BBC. L'espectacle, titulat *Talking heads*, presenta textos d'aquest guionista, dramaturg, actor i novel·lista, en els quals es fusionen la comèdia i la tragèdia amb una gran destresa. Tots ells toquen temes com la soledat, el sentiment de culpa, la malaltia o la mort. *Talking heads* està codirigit per les tres intèrprets dels monòlegs.

DATA Fins al 9 de maig
LLOC Teatre Akadèmia (Barcelona)
PREU 22 €

'La millor nit de la teva vida', al Teatre Gaudí Barcelona

Les renúncies, la mort, els trencaments, el desencant, els records i el sexe són aspectes que es trobaran els personatges de *La millor nit de la teva vida*, l'obra de Jordi Silva que es pot veure al Teatre Gaudí Barcelona fins al 2 de maig. Els actors Dolo Bertran, Diana Torné i Roger Cantos són els protagonistes de l'obra. Interpreten el Marc i la Marta, dos joves innocents i inexperts que enceten la seva història d'amor; i la Sílvia, una dona que acaba de quedar vídua i que a l'enterrament del seu marit retroba un amor del passat. Tres anys després, els mateixos personatges viuen situacions molt diferents, ja que la vida i les tries personals els han portat per camins que potser mai haurien imaginat. L'obra, dirigida per Miquel Murga, és una coproducció de l'Ajuntament de Sant Boi i Hamlet Produccions.

DATA Fins al 2 de maig
LLOC Teatre Gaudí Barcelona
PREU 20 €

El talent de la Pixar, en una exposició al CaixaForum Girona

El CaixaForum Girona acull una exposició dedicada als estudis d'animació Pixar. La mostra permet al visitant endinsar-se en el procés de creació dels personatges de les pel·lícules d'aquests estudis, creadors de *Toy Story*, *Cars*, *Up* i molts altres films d'animació digital. Es pot veure com es creen els dibuixos i les maquetes, el perquè de cada detall dels personatges i com es dona vida a les històries.

DATA Fins al 28 d'agost
LLOC CaixaForum Girona
PREU Gratuït amb reserva prèvia

PIXAR
Proves per a la pel·lícula 'Ratatouille'.

Pablo Messiez porta les seves 'cançons' al Lliure de Montjuïc

L'última creació del director argentí Pablo Messiez, *Las canciones*, es podrà veure fins al 25 d'abril al Lliure de Montjuïc, després d'aconseguir èxit de crítica i públic a Madrid. L'obra gira al voltant de l'escolta i el poder transformador de la música. Durant la funció, el públic és convidat a participar de l'escolta i del ball amb una selecció de 20 cançons que van de Jacques Brel a Liza Minnelli i de Cecilia Bartoli a Tom Waits. "Vull que la gent torni a casa amb alegria i amb ganes d'escoltar la seva música", explica Messiez, que també vol que "el públic del teatre se senti més part de l'acte escènic, com en els concerts".

Els intèrprets Javier Ballesteros, Carlota Gaviño, Rebeca Hernando, José Juan Rodríguez, Íñigo Rodríguez-Clar, Joan Solé i Mikele Urroz protagonitzen un muntatge fet a partir de personatges inspirats en Txékhov. "Al final de *Les tres germanes*, l'Olga diu: «La música sona tan fort que podríem saber per què vivim». Aquest va ser el punt de partida de *Las canciones*", explica el seu creador. Iván, Olga i Irina són tres germanes que, amb en Miguel, un amic de la família, es dediquen a escoltar cançons des de la mort del seu pare. Un dia, l'escolta de les cançons és interrompuda per la visita de dos músics, fans del pare, que faran que les relacions entre els integrants de la família canviïn per sempre.

DATA Fins al 25 d'abril
LLOC Teatre Lliure de Montjuïc (BCN)
PREU De 9 € a 29 €

VANESSA RABADE
Una escena de 'Las canciones'.

FUNDACIÓ VILA CASAS

PROFANADORS DE LLUM

La Fundació Vila Casas presenta *Profanadors de llum*, una selecció de fotografies que es pot visitar fins al 16 de maig a la Capella de Sant Joan de Vilafranca del Penedès. La mostra va a cura de la comissària Natàlia Chocarro, que ha triat obres que giren entorn de la maldat. Es tracta d'una mostra col·lectiva d'artistes nacionals que troben en la imatge una possibilitat de redempció: Bleda & Rosa amb *Cavea (Serie ciudades) Saelices*; *El paseo,* de Santos Montes; Xavier Ribas i la *Sèrie Flors*; o la *Sèrie Rota*, de Carmen Mariscal. Entrada gratuïta.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

Esports Federació Catalana

La realidad del tenis catalán, más allá del Godó

La Federació Catalana apuesta por recuperar licencias en un deporte que quiere ser protagonista no solo durante sus 10 días dorados una vez al año. Una medida que ha logrado evitar la desaparición de algunas entidades

Cugat Comas
MATARÓ

Los raquetazos que propulsan el balón, esos "uy" de esfuerzo indisimulado de los deportistas, sus zapatazos en carrera hacia la red y todo el recital habitual de resultados parciales en boca del juez de silla resuenan estos días más que nunca en las instalaciones del Reial Club de Tennis de Barcelona. Se juega, pero no se late. Un halo de silencio empaña la que antes de la pandemia era la gran semana del tenis catalán.

Ha vuelto el Conde de Godó –el torneo– tras un año de ausencia y bajo el nombre comercial de Open Banc Sabadell. Están ahí algunos de los mejores del mundo sobre arcilla, y está ahí Rafa Nadal, que busca su doceavo título. O Tsitsipas, que viene de ganar en Montecarlo. Están todos dentro de otra burbuja competitiva, y escénicamente las televisiones lo intentan disimular, pero se le notan al Godó los ingredientes ausentes. No hay *village*, el público es escaso, falta ambiente y ese armatoste de grada supletoria. No hay bullicio, pero ahí está viendo pasar otro año el gran torneo catalán.

Bajo el dorado atril de los 10 días de exposición mediática que comporta cada edición de este campeonato, el tenis catalán del día a día, de la semana a semana, dista mucho de lo que se ve estos días. Hace años que el mundillo de este deporte se reconoce a si mismo en una triple crisis: de licencias, económica y de identidad. Los números hechos públicos cuando en 2017 se procedió al cambio de junta no daban margen a interpretaciones generosas: la Federació Catalana de Tennis arrastraba 6,1 millones de deuda y en tres lustros se habían perdido casi la mitad de las 40.000 licencias de 2005. Menudo meneo.

Mientras el Godó está en disputa, la Federació anda en pleno proceso electoral en el que se presenta a la reelección el hasta hace poco presidente –por estatutos tiene que dimitir antes de los comicios–, Jordi Tamayo. Se le puede considerar favorito. Promete liquidar la deuda histórica –ahora es de tres millones de euros– y completar el vuelco de este último mandato en el que el tenis se ha despertado del sueño de los justos y ha decidido qué quiere ser de mayor.

"Tanto el plan estratégico, primero, como la covid, después, nos han obligado a reinventarnos y a recordar que la Federació Catalana es en realidad una ayuda a los 210 clubes federados que hay en Catalunya", explica Tamayo. En esta línea, se vendieron propiedades, se aligeró la masa laboral o se desarrollaron servicios de coordinación, cual central de compras, para hacer valer el peso del tenis catalán ante los proveedores.

Parar la sangría de licencias

Hace menos de dos meses –dichoso virus, caprichoso Procicat– que la Federació Catalana ha podido restablecer por completo todo su ecosistema competitivo, después de muchos meses en los que tan solo los profesionales o las competiciones estatales estaban permitidas. Los tiempos de confinamiento también obligaron al ente a apostar por la formación en línea o a reorganizar el apartado más formativo de su programa de actuación. Se apostó por no perder el tiempo para que, en cuanto se pudiera volver, el tenis tuviera más herramientas.

La Federació Catalana apostó en 2017, en los albores del mandato que ahora ha acabado, por parar el golpe de la crisis de licencias. Actualmente, en lenguaje covid, se puede diagnosticar que se ha conseguido doblegar la curva. Son 22.000 las licencias actuales conseguidas "teniendo visión de pirámide y adaptando el tenis a toda su sociología por completo", describe Tamayo. Se apostó por mayores torneos de másteres sociales y universitarios, por un exitoso campeonato de padres e hijos o por la definición de clubes de excelencia donde se localiza la formación de los futuros campeones. Y se ha logrado no solo parar la sangría, sino también "evitar la desaparición de entidades enteras".

Mucha gente en el mundo del tenis vio el *boom* del pádel como una peligrosa amenaza, pero el aspirante a máximo cargo federativo prefiere voltear la percepción: "Lo que ha conseguido el pádel es que sobrevivieran clubes de tenis. Hay que aprender de este deporte, crear sinergias y seguir conviviendo ambos en las mismas entidades. Al fin y al cabo la génesis es la misma; que el socio del club lo pase bien", resume.

Elecciones, la nueva normalidad, los entrenos y torneos de cada día, los clubes, las nuevas tendencias deportivas y la cuenta atrás hasta el año próximo, cuando vuelva el Godó. Estos son los elementos del nuevo ciclo del tenis catalán, en cuanto se apaguen las luces y las cámaras en el Reial Club de Tennis de Barcelona. Esa es la lucha cotidiana de un deporte con más de un siglo de brega y mucho camino por delante.

Instalaciones del Reial Club de Tennis Barcelona, que estos días acoge el Godó.

El tenis catalán vive una triple crisis: de licencias, económica y de identidad

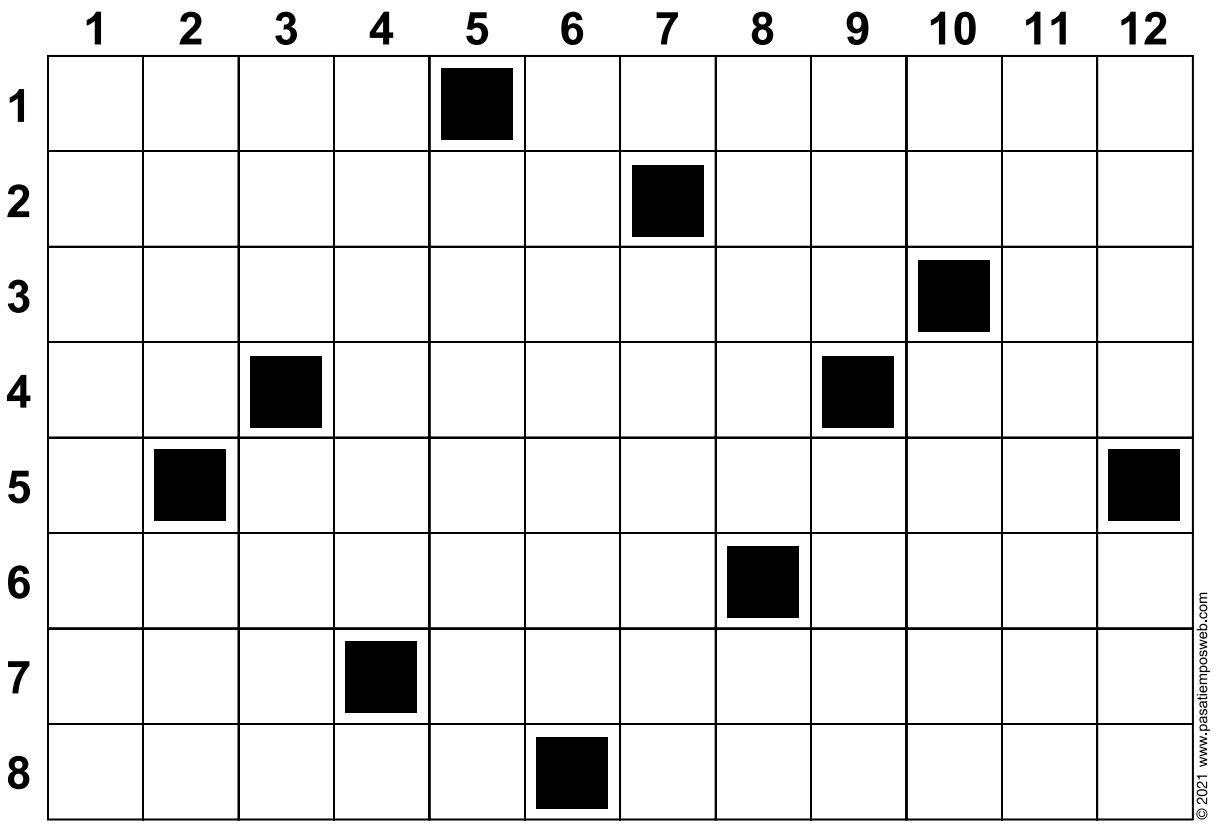
Hace menos de dos meses que la Federació ha podido restablecer su ecosistema competitivo

Tamayo: "Lo que ha conseguido el pádel es que sobrevivieran clubes de tenis"

OPEN BANC SABADELL

Passatemps

MOTS ENCREUATS

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Horitzontals

1. Fragment musical que clou una composició o una part d'aquesta. Cap d'una colla de treballadors. **2.** Lleugerament àcid. Dit d'un lloc plaent a la vista. **3.** Acció de retirar. Abreviatura de senyor. **4.** Possessiu femení que fa referència a la segona persona del singular. Residir, estar-se, habitar, en un lloc, amb algú. Acció de ciar. **5.** Menta borda. **6.** Relatiu a la prosa. Tribunal o consell de justícia d'un príncep. **7.** Nom de la setzena lletra dels alfabets hebreu i arameu. Ratapinyada. **8.** És un dels idiomes oficials de Finlàndia. Adverbi, més o menys lluny en direcció a sota.

Verticals

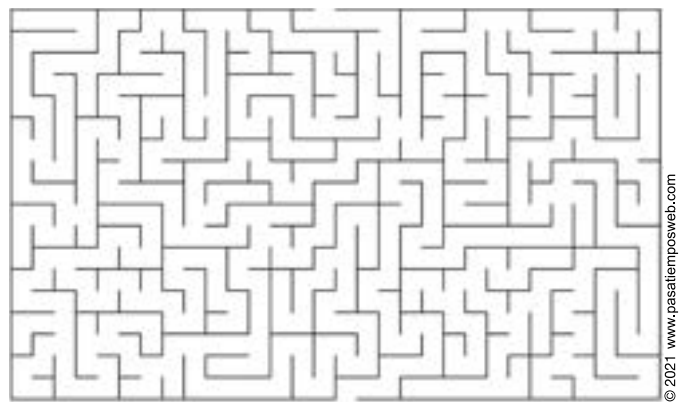
1. Quadern de paper ratllat en el qual els infants s'apliquen a traçar les lletres. **2.** La massa total d'aigua salada, única i contínua. És el Tordera. **3.** En l'ésser humà, membre, en nombre de cinc, amb què acaben les mans i els peus. Monachi, tribu índia del grup uto-asteca. **4.** Inflamació de la gola en les bèsties. **5.** Aparell excretor. **6.** Nom de la filla de l'emperador Claudi . **7.** Acció de tractar o de tractar-se. **8.** Home del camp. Unió de dos cristalls, un de natura tipus N i un altre P. **9.** Que entreté agradablement. En un ... i no res. **10.** Beguda anglesa. Forma prefixada del mot grec *khrónos* que significa *temps*. **11.** Viva inquietud a propòsit d'un esdeveniment futur o incert. **12.** Part del nom artístic de María Antonia Abad Fernández. Esquelet momificat d'uns 15 centímetres.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2021 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2021 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

Fàcil

	6	2						
5				9			2	
8	3	9	5	2	4		1	
2		1	9	7			3	
7	9		3	6	8	2		
3	8							5
1	2		6		7			
						1	8	
9				1	3			7

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Difícil

3	6					9		
	9		8	5			2	
5		7						
		2	1		7	3		
			3		4			
1	3				5		4	
						1		8
			7	9	1			6

© 2021 www.pasatiemposweb.com

SOLUCIONS

Difícil

Fàcil

MOTS ENCREUATS
Horitzontals: **1.** Coda. Capatàs. **2.** Àcidul. Amena. **3.** Retiratge. Sr. **4.** Ta. Viure. Cia. **5.** I. Mendastre. **6.** Prosaic. Rota. **7.** Ain. Ratpenat. **8.** Suomi. Ensota.
Verticals: **1.** Cartipàs. **2.** Oceà. Riu. **3.** Dit. Mono. **4.** Adives. Ml. **5.** Urinari. **6.** Clàudia. **7.** A. Tracte. **8.** Pagès. Pn. **9.** Amè. Tres. **10.** Te. Crono. **11.** Ansietat. **12.** Sara. Ata.

MONTSE GIRALT

Marcel Vivet

“Em fa por la presó, però no deixaré de dir les coses pel seu nom”

Està esperant la sentència del judici on se l’acusa de desordres públics, lesions i atemptat contra un agent de l’autoritat en la festa ‘holi’ contra la manifestació de Jusapol, l’any 2018

Montse L. Cucarella

Què va passar? Ells venien a celebrar que ens havien esclafat violentament en un referèndum. Jo hi anava com a membre de La Forja-Moviment Revolucionari. El cordó dels Mossos estava a un metre nostre i a mig quilòmetre dels violents de veritat. Van carregar contra nosaltres. Vaig marxar; m’havien causat contusions a la cama i el braç.

Quan va saber que se l’acusava d’agredir un agent? Quatre mesos després. Quatre agents dels Mossos van venir a buscar-me a casa meva. Vaig estar 24 hores entre el calabós de la comissaria i els jutjats. Em vaig acollir al meu dret de no declarar. Durant un any i mig no en vaig tornar a saber res.

Ha patit durant aquest temps? Des que vaig sortir de la comissaria tinc pànic quan se’m creua un cotxe de policia. Per venir-me a buscar a una casa on no estic empadronat, i quan tenia horaris estranys, m’havien de seguir. Et fiquen la por al cos.

Pensa a abandonar la lluita? Això crea un efecte rebot. Entre les tres feines que tenia, gairebé no participava en el moviment. A partir de la detenció, amb cautela i més por, hi vaig participar de manera més activa.

El juliol del 2020 arriba l’acusació de la Fiscalia, cinc anys i mig de presó, i de la Generalitat, quatre anys i nou mesos. En els dos casos hi ha interessos polítics. La Fiscalia vol generar jurisprudència per condemnar més gent en suposades manifestacions violentes. La Generalitat està cedint al sindicat majoritari dels Mossos, que està ple de persones d’extrema dreta.

Els agents declaren que el van veure agredir un mosso. Com es va sentir? Als meus amics els dic que va ser com una classe amb un professor feixista, molt llarga i avorrida. Vaig estar quatre hores escoltant testimonis de policies que donaven suport a una mentida. El mosso que diu que va ser agredit i el seu cap més directe se’n recorden fins i tot dels cordons de les meves sabates. Sospitem que s’han fet servir vídeos que no s’han exposat al judici. Han mirat les imatges de la manifestació i han triat qui denunciar.

L’ha sorprès el suport que ha rebut? Em sorprèn i estic encantat. Hi ha molts esforços al darrere, però encara hi ha molta feina per fer. Pateixo pensant que hi ha tants casos similars i que no han tingut aquest nivell de visualització. Si som 3.000 represaliats els últims anys, només en coneixeràs quatre o cinc, però en som 3.000.

Té por d’anar a la presó? Sí. És una eina més del règim espanyol, tenir-te tancat. És patètic i miserable, però, seguint l’exemple de Pablo Hasél, no penso frenar ni deixar de dir les coses pel seu nom.

LES DUES ‘MANIS’

Marcel Vivet (Badalona, 1994) és llicenciat en història, activista, independentista i ha estat assessor de Guanyem Badalona en Comú. Els fets pels quals se l’acusa es remunten al 29 de setembre del 2018, quan al centre de Barcelona es van produir dues manifestacions: la del sindicat policial Jusapol per homenatjar els policies nacionals i guàrdies civils que van participar en el dispositiu de l’1-O; i la contramanifestació convocada per organitzacions independentistes, una festa *holi* que va acabar amb càrregues per part dels Mossos d’Esquadra.

